

V A A S A .
V A S A .

Vöråstans verkstadsområde "VERKSTADSSTRANDEN"

RAPPORT OM VÄXELVERKAN

Detaljplan och tomtindelning nr 1125
Vasa stad, Planläggningen 16.5.2023

INNEHÅLL

INNEHÅLL	2
1 INLEDNINGSSKEDE	4
1.1 Myndigheternas samråd i inledningsskedet	4
1.2 Inledande möte för myndigheter	5
1.3 Framläggande av programmet för deltagande och bedömning	6
1.4 Kartenkät	6
1.5 Respons i inledningsskedet	7
1.5.1 Sammanfattning av utlåtandena i inledningsskedet (PDB)	7
1.5.2 Utlåtanden i inledningsskedet (PRB) med Planläggningens bemötanden	7
1.5.2.1 Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten	7
1.5.2.2 Österbottens förbund	7
1.5.2.3 Österbottens räddningsverk	8
1.5.2.4 Museiverket	8
1.5.2.5 Österbottens museum	8
1.5.2.6 Trafikledsverket	10
1.5.2.7 Senatfastigheter	10
1.5.2.8 Suomen Erillisverkot Oy	10
1.5.2.9 Fingrid Oyj	10
1.5.2.10 Telia Finland Oyj	10
1.5.2.11 Vasa Elnät Ab	11
1.5.2.12 Meteorologiska institutet	11
1.5.3 Sammanfattning av åsikterna i inledningsskedet (PDB)	12
1.5.4 Åsikter i inledningsskedet (PDB)	12
1.5.4.1 Invånarföreningen i centrala Vasa rf	12
1.5.4.2 Vasa konstförening	13
1.5.4.3 Bostadsandelslaget Framtid	13
1.5.4.4 Privatperson A	15
1.5.4.5 Privatperson B	15
1.5.4.6 Privatperson C	15
1.5.4.7 Privatperson D	15
1.5.4.8 Privatperson E	15
1.5.4.9 Privatperson F	16
1.5.4.10 Privatperson G	16
1.5.4.11 Privatperson H	16
1.5.5 Planläggningens gemensamma bemötande av alla inkomna åsikter	17
2 UTKASTSKEDE (Beredningsskede)	20
2.1 Framläggande av detaljplaneutkastet	20
2.2 Informationsmöte för allmänheten	20
2.3 Kartenkät	20
2.4 Respons i utkastskedet	20
2.4.1 Sammanfattning av utlåtandena i utkastskedet	20
2.4.2 Utlåtanden i utkastskedet med Planläggningens bemötanden	20
2.4.3 Sammanfattning av åsikterna i utkastskedet	20
2.4.4 Åsikter i utkastskedet med Planläggningens bemötanden	20
3 FÖRSLAGSSKEDE	20
3.1 Framläggande av detaljplaneförslaget	20
3.2 Informationsmöte för allmänheten	20
3.3 Kartenkät	20

3.4	Respons i förslagsskedet	20
3.4.1	Sammanfattning av utlåtandena i förslagsskedet	21
3.4.2	Utlåtanden i förslagsskedet med Planläggningens bemötanden	21
3.4.3	Sammanfattning av åsikterna i förslagsskedet	21
3.4.4	Åsikterna i förslagsskedet med Planläggningens bemötanden.....	21
4	BILAGOR	22
4.1	Utlåtande, Trafikledsverket (bara på finska)	22
4.2	Utlåtande, Meteorologiska institutet (bara på finska)	25
4.3	Kartenkätens resultat i inledningsskedet	27

1 INLEDNINGSSKEDE

1.1 Myndigheternas samråd i inledningsskedet

Ett myndighetssamråd, som avses i 66 § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen, ordnades i inledningsskedet 3.10.2022.

Under samrådet i inledningsskedet togs upp följande frågor som bör beaktas i detaljplanarbetet:

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten

- Detaljplanen bör även i fortsättningen beredas som en detaljplan med betydande konsekvenser.
- Det är skäl att i förslagsskedet ordna ett myndighetssamråd efter att utlåtandena om detaljplaneförslaget har erhållits.
- I avtalen mellan staden och markägaren bör inskrivas i vilka etapper området ska bebyggas för att ett systematiskt genomförande av området ska kunna säkerställas. Det skulle vara en alltför styv metod att bestämma om byggetapperna i detaljplanen.
- Till detaljplanebeskrivningen bör bifogas en plan för i vilka etapper området ska bebyggas.
- Förorenad mark på området bör utredas och beaktas i detaljplanen.
- Det är viktigt att utredningarna om dagvatten och förorenad mark samordnas.
- För naturskyddsenheten räcker det i detta skede att det görs en naturutredning.
- Det löper inga statliga landsvägar i närheten av området, men det finns en järnväg på området. Rutterna för specialtransporter bör beaktas vid planeringen.
- När trafikutredningar och andra utredningar utarbetas bör även de sociala konsekvenserna beaktas.
- De risker som Vasa Elektriskas anläggning medför bör beaktas i detaljplanen.

Österbottens räddningsverk

- Det att Fiskaregatan öppnas för trafik är viktigt för räddningsverket, eftersom gatuförbindelsen förkortar körtiden mot Brändö.

Säkerhets- och kemikalieverket Tukes:

- Ur Tukes perspektiv är det viktigaste att utvecklingen av området delas in i etapper och att förändringen hanteras. Det att Wärtsiläs industriella användning ska upphöra i Vasa centrum har man väntat på länge, för den har orsakat oro med tanke på kemikaliesäkerhet. I närheten finns även Vasa Elektriskas anläggning som omfattas av Tukes tillsyn.

Trafikledsverket

- Om det i närheten av järnvägen anvisas ny verksamhet som är känslig för buller och vibrationer bör det i samband med planarbetet utarbetas utredningar om buller, vibrationer och stomljud. Dessutom bör man i fråga om en ny plankorsning och att järnvägsområdet eventuellt görs smalare beakta Trafikledsverkets tidigare kommentarer om järnvägens utrymmesbehov och om plankorsningar.

Österbottens museum

- Kulturmiljön har inventerats och värderats. De äldsta och mest värdefulla byggnaderna på området har beaktats med skyddsbeteckningar. Inventeringen ger en bra bakgrund till planeringen.

Till slut konstaterades att planprojektet är väldigt intressant och att det säkert också kommer att väcka intresse bland stadsborna. Förmodligen kommer det att området utvecklas göra det lättare för folk att röra sig på området och även göra Metviksparken bättre tillgänglig.

1.2 Inledande möte för myndigheter

Ett inledande möte om detaljplanen ordnades 11.11.2022.

Under det inledande mötet i inledningsskedet togs upp följande frågor som bör beaktas i detaljplanearbetet:

Vasa stad, Fastighetssektorn

- Området har mycket potential.
- Frågorna kring förorenad mark spelar en viktig roll.

Vasa stad, Byggnadstillsynen

- Det är viktigt med en utredning av vindförhållandena.
- Träskgatans roll borde ses över: den kunde tjäna som tomtgata och genomfarten kunde även avbrytas.
- Det borde övervägas om kvartersområden också kunde placeras där Träskgatan löper idag.
- Diagonalerna i kvartersstrukturen ser bra ut. Den runda öppna platsen kunde gärna framträda bättre.

Vasa stad, Kommuntekniken

- Träskgatans roll undersöks i trafikutredningen. Gatan betjänar även trafiken utanför området och därför bör trafikmängderna beaktas vid planeringen.
- Bullerfrågorna bör beaktas.
- Vid planeringen bör de nuvarande höjdlägena på området beaktas.
- Så som det nu är, är nästan 90 procent av beläggningen på området ogenomtränglig. Vad gäller dagvatten blir situationen förmodligen betydligt bättre.
- De nuvarande dagvattenledningarna anges som servitut i detaljplanen eller så flyttas dem någon annanstans.
- Kommunteknikens grönområdesenhet önskar att underhållet och skötseln av områdena beaktas vid planeringen.
- För närvarande överskrider utbudet på bryggplatser i småbåtshamnar efterfrågan. Kommuntekniken förhåller sig med reservation till nya bryggor och muddringar.

Vasa stad, Idrottsservicen

- Är det möjligt att i den hall som ska bevaras placera lokaler som lämpar sig för inomhusidrott?
- Metviksstranden har utvecklats för olika idrotts- och motionsaktiviteter.

Österbottens museum

- Under myndighetssamrådet konstaterade landskapsmuseet att en kulturmiljöinventering har gjorts och kulturmiljön värderats. De äldsta och mest värdefulla byggnaderna på området har beaktats med skyddsbeteckningar. Österbottens museum kompletterar detta enligt följande:
- Området är som helhet ingen lämplig plats för högt byggande, i synnerhet inte bredvid skyddade byggnader där höga byggnader skulle kasta skuggor över Vöråstan.

- Enligt utredningen om högt byggande i Vasa centrum (2014) är Vasas stadsbild enhetlig, horisontell och urban sett från havet. Det är något som också bra beskriver Wärtsiläområdets fasad mot stranden. De horisontella fabriksbyggnaderna i rödtegel ger området en enhetlig framtoning. De byggnader som de nuvarande fabriksbyggnaderna enligt planerna ska ersättas med splittrar denna enhetliga och eleganta linje. Även det befintliga nyare byggnadsbeståndet borde tas i beaktande vid planeringen av området.

Österbottens räddningsverk

- Det är viktigt för räddningsverket att Fiskaregatan öppnas för trafik, eftersom gatuförbindelsen förkortar körtiden mot Brändö.

Vasa Vatten

- Öster om Brändö bro löper rör som är viktiga för Vasa Vatten. Ingen utfyllnad ovanpå rören.
- Under Träskgatan finns avlopp som behövs även i fortsättningen.
- Vid behov anläggs det vattenledningar under det nya avsnittet av Fiskaregatan.
- Ett dagvattenrör i riktning med järnvägen löper delvis under Wärtsiläs gamla byggnader.

Vasa Elnät Ab

- Vad gäller Vasa Elektriska utgår planeringen från ett rent bord när användningsändamålet ändras.
- Det bör finnas utrymmesreservationer för transformatorer i planen.

Vasa Elektriska, Fjärrvärmeenheten

- Området är anslutet till fjärrvärme. Fjärrvärmens huvudlinje löper längs Träskgatan–Fiskaregatan. På området finns även fjärrvärmeledningar som ägs av Wärtsilä.
- Nya byggnader kan anslutas till nätet. Behövliga ändringsarbeten görs.
- Utmaningen är hur de byggnader som ska bevaras kan hållas varma medan en del av byggnaderna rivs. I samband med rivningen bör åtgärder i anslutning till fjärrvärme vidtas.

1.3 Framläggande av programmet för deltagande och bedömning

Det 10.10.2022 daterade programmet för deltagande och bedömning lades fram genom stadsmiljönämndens beslut för perioden **2.11–1.12.2022**. Inom utsatt tid lämnades det in 11 åsikter och 13 utlåtanden om programmet.

1.4 Kartenkät

I samband med att programmet för deltagande och bedömning var framlagt genomfördes en internetbaserad kartenkät (Maptionnaire). Responsen som erhöles via enkäten har sammanställts i en separat bilaga.

1.5 Respons i inledningsskedet

1.5.1 Sammanfattning av utlåtandena i inledningsskedet (PDB)

I utlåtandena i inledningsskedet togs upp följande frågor som bör beaktas i detaljplanearbetet:

- Rutter för specialtransporter
- Eventuella buller-, stomljuds- och vibrationsolägenheter från tågtrafiken
- Samordning av utredningarna om dagvatten och förorenad mark
- De risker som Vasa Elektriskas anläggning medför
- Den hantering och upplagring av farliga kemikalier som sker på området idag
- Den befintliga underjordiska infrastrukturen på området
- Indelningen av bebyggandet av området i etapper
- Eventuella havsvattenöversvämningar
- Rekreatiomsområden och landskapsstruktur
- Kulturarvet under vatten
- Det nuvarande fabriksområdets stadsbildsmässiga och arkitektoniska framtoning
- I bakgrundsutredningen till detaljplanen har de äldsta och mest värdefulla byggnaderna på området beaktats, men också det nyare byggnadsbeståndet på området borde tas i beaktade vid planeringen.

1.5.2 Utlåtanden i inledningsskedet (PRB) med Planläggningens bemötanden

De ursprungliga utlåtandena är arkiverade som en del av detaljplanematerialet. I kapitlen nedan följer en kort sammanfattning av utlåtandena med Planläggningens eventuella bemötanden.

1.5.2.1 *Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten*

UTLÅTANDE: Vid planeringen bör rutterna för specialtransporter beaktas och dessutom även det att också andra än Wärtsiläs specialtransporter kör via Träskgatan. Det är av avgörande betydelse att utredningarna om dagvatten och förorenad mark samordnas. De risker som Vasa Elektriskas anläggning medför bör beaktas i detaljplanen. I avtalen mellan staden och markägaren borde indelningen i etapper inskrivas för att ett systematiskt genomförande av området ska kunna säkerställas. Det är en alltför styv metod att bestämma om byggetapperna i detaljplanen.

Området för detaljplanen är beläget invid Metviksstranden. Vid planeringen bör beaktas att havsvattnet kan svämma över vid högt havsvattenstånd. Meteorologiska institutet kan kontaktas för en rekommendation om den lägsta bygghöjden på området.

NTM-centralen ber att få se bakgrundsutredningarna till detaljplanen för sitt utlåtande. I detaljplanearbetet kan gamla utredningar användas i tillämpliga delar.

PLANLÄGGNINGENS BEMÖTANDE: Beaktas.

1.5.2.2 *Österbottens förbund*

Detaljplanen finns inom området för Österbottens landskapsplan 2040, som trädde i kraft 11.9.2020. För området gäller delgeneralplanen för Vasa centrum 2040, som godkändes av Vasa stadsfullmäktige 10.6.2019. Österbottens förbund konstaterar att detaljplanen uppgörs i enlighet med delgeneralplanen.

Planområdet är centralt beläget i stadsstrukturen. Med tanke på att området utgör en del av stadens kärnområde anser Österbottens förbund att det är viktigt att områdets koppling och funktion i relation till stadskärnans övriga stadsdelar utreds och beaktas i detaljplanen. Planområdet innefattar en del av stadsstrandens rekreationsområde, som utgör ett rekreationsområde av regional betydelse. Att integrera områdets bostadsnära grönområden med Metviksparken och andra närbelägna grönområden kan vara ett bra sätt att öka områdets tillgänglighet och attraktivitet.

För den fortsatta planeringen är det viktigt att beskriva landskapsstrukturen och hur området vuxit fram genom landhöjning, muddring och utfyllnad. Vid den fortsatta planeringen av området visas sedan hur landskapsstrukturen beaktats i planlösningen.

Österbottens förbund har i övrigt inget att påpeka om programmet för deltagande och bedömning för Vöråstans verkstadsområde.

PLANLÄGGNINGENS BEMÖTANDE: Beaktas.

1.5.2.3 *Österbottens räddningsverk*

UTLÅTANDE: För närvarande är en verksamhetsutövare som har TUKES tillstånd till hantering och upplagring av farliga kemikalier verksam på Vöråstans verkstadsområde. Räddningsverket vill påminna om att farliga kemikalier bör beaktas vid planering och genomförande av Vöråstans verkstadsområde. Tillsynsmyndigheten i fråga om farliga kemikalier är TUKES.

PLANLÄGGNINGENS BEMÖTANDE: Målet för detaljplanen är att ändra områdets användningsändamål. När detaljplanen genomförs upplagras eller hanteras farliga kemikalier inte längre på området. Detaljplanen kan genomföras fullt ut först när den nuvarande industriverksamheten har upphört på området. Vasa stad och markägaren kommer att ingå ett avtal om tidtabellen för genomförandet av området och i vilka etapper genomförandet ska ske.

1.5.2.4 *Museiverket*

UTLÅTANDE 24.11.2022: Museiverket ger ett utlåtande i ärendet endast för den delen som gäller kulturarvet under vatten. I övrigt är det Österbottens museum som är sakkunnig när det gäller kulturmiljö. Det ansvarar också för skyddet i Vasa.

Enligt Museiverket ska man i samband med beredningen av planen låta göra en arkeologisk inventering under vatten inom planändringsområdet om det i planen ska anvisas föränderlig användning för vattenområdet. Om det kan visas att ändringsområdena redan tidigare har muddrats, är en inventering under vatten inte behövlig.

UTLÅTANDE 27.1.2023: Vasa stad skickade ytterligare material till Museiverket 4.1.2023. Utiifrån materialet konstaterar Museiverket att någon arkeologisk inventering under vatten inte behövs på området.

1.5.2.5 *Österbottens museum*

UTLÅTANDE:

Det har gjorts en kulturmiljöinventering på Wärtsiläs fabriksområde och kulturmiljön har värderats. De äldsta och mest värdefulla byggnaderna på området har beaktats med skydds-

beteckningar. På området anvisas på ett ändamålsenligt sätt fem arkitektoniskt eller kulturhistoriskt värdefulla byggnader eller byggnader som man bör värna om.

Museet anser att området inte är en lämplig plats för högt byggande. Enligt utredningen om högt byggande i Vasa centrum (2014) är Vasas stadsbild enhetlig, horisontell och urban sett från havet. Det beskriver bra även Wärtsiläområdets fasad mot Metviken. De horisontella fabriksbyggnaderna i rött tegel ger hela området en enhetlig horisontell framtoning. Planeringen av området borde utgå från det nuvarande fabriksområdets stadsbildsmässiga och arkitektoniska allmänna framtoning som också avspeglar hur området har bebyggt och använts under historiens gång.

De byggnader som de nuvarande fabriksbyggnaderna enligt planerna ska ersättas med splittar denna enhetliga och eleganta linje. Även det befintliga nyare byggnadsbeståndet borde tas i beaktande vid planeringen av området. De gamla produktionshallarna lämpar sig inte nödvändigtvis för boende, men det råder brist på till exempel idrottsutrymmen och andra gemensamma utrymmen i centrumet.

PLANLÄGGNINGENS BEMÖTANDE:

I Österbottens landskapsplan anvisas de kvartersområden som ska planläggas som områden för centrumfunktioner. Med områdesreserveringsbeteckningen för centrumfunktioner (C) anvisas i landskapsplanen *”områden för centruminriktade service-, förvaltnings-, välfärds- och fritidsfunktioner samt boende, med tillhörande trafikområden och parker”*. Områdena för centrumfunktioner omfattas av följande planeringsbestämmelse: *”I den mer detaljerade planeringen bör förutsättningar skapas för utveckling av ett livskraftigt och trivsamt stadscentrum med tydlig identitet och högklassig arkitektur. I förtätnings- och omvandlingsområden ska en hög exploateringsgrad eftersträvas med hänsyn till platsens karaktär, stadsbild samt kulturmiljö- och naturvärden. Grönområden som har stort värde för rekreation och/eller stadsmiljön ska inte exploateras. Förutsättningar för ett välfungerande promenadcentrum bör skapas och tillräckligt med gång- och cykeltrafikleder in till centrum samt cykelleder inom centrum anvisas.”*

Vasa stad och Wärtsilä Finland Oy har ingått ett intentionsavtal om utvecklingen av området. Båda parterna eftersträvar en tätbebyggt och högklassigt urban miljö i avtalet. I enlighet med avtalet undersöks i detaljplanearbetet ändringen av områdets användningsändamål. Målet för detaljplanearbetet är att utöver de skyddade byggnaderna också bevara den nyaste fabrikshallen där sådan verksamhet som museet nämnde kan ordnas. Till övriga delar siktar detaljplaneutkastet på att det nyare byggnadsbeståndet ska rivas. Planläggningen anser att om markägaren och staden hade som mål att bevara fabriksbyggnaderna i stor utsträckning, skulle Österbottens museums förslag (*Planeringen av området borde utgå från det nuvarande fabriksområdets stadsbildsmässiga och arkitektoniska allmänna framtoning*) utgöra en väldigt bra utgångspunkt för planeringen. Eftersom markägaren nu ändå strävar efter en omfattande rivning, har stadsrummet som uppstår på området planerats utifrån andra principer. Viktiga mål har varit bland annat varierande gatu- och stadsrum i liten skala samt fungerande gång- och cykelförbindelser genom området.

Området är beläget på en central och synlig plats där Vasa centrum, Vöråstan och Brändö möts. Särskilt från Metvikens norra strand i Brändö öppnar sig en direkt vy med lång utsikt mot området. I norra delen av fabriksområdet bildar byggnaderna en balanserad och enhetlig horisontal helhet. Områdets landmärken är motorlaboratoriet som finns i fabriksområdets västra del och dess skorsten och behållare. De bildar ett kraftigt vertikalt motiv på stadsfasaden. Landskapsmässigt hör de tydligt till den industriella landskapshelheten invid järnvägen och havsstränderna.

Planläggningen anser att i synnerhet sett från Brändö och Vasklot tål stadsstrukturen avvikelser från Vasas i övrigt jämna höjdskala. Konsekvenserna av det byggande som föreslås i detaljplaneutkastet för Vöråstan och därmed hela stadens siluett beskrivs i detaljplanebeskrivningen och detaljplanens illustrationsmaterial.

1.5.2.6 Trafikledsverket

Trafikledsverket förutsätter att eventuella buller-, stomljuds- och vibrationsolägenheter från tågtrafiken ska beaktas när områden planläggs i närheten av en järnväg. Vid buller- och vibrationsbekämpningen bör särskild uppmärksamhet fästas vid att olägenheter förebyggs när verksamheternas placering avgörs. I samband med planarbetet bör tillräckliga utredningar göras om buller- och vibrationsspridningen och utgående från dem bör nödvändiga planbestämmelser utfärdas för bekämpning av olägenheterna.

I utlåtandet ges anvisningar och rekommendationer om hur vibrationer från järnvägstrafiken kan utredas. Utlåtandet finns som bilaga till denna rapport (endast på finska).

PLANLÄGGNINGENS BEMÖTANDE: I takt med detaljplanearbetet utarbetas det en utredning om buller och vibrationer från trafiken. Slutsatserna i rapportutkastet till utredning om buller och vibrationer från trafiken beskrivs i detaljplanebeskrivningen. Utredningsarbetet var på hälft i beredningsskedet och därför kan de slutliga slutsatserna beaktas först i detaljplanens förslagsskede.

1.5.2.7 Senatfastigheter

UTLÅTANDE: Senatfastigheter meddelar om sitt intresse att delta i beredningen av planprojektet i rollen som fastighetsägare.

PLANLÄGGNINGENS BEMÖTANDE: Det har förts förhandlingar mellan Senatfastigheter och Vasa stad efter inledningsskedet. Under förhandlingarna diskuterades de olika parternas mål beträffande området. Senatfastigheter äger den långa och smala fastigheten norr om järnvägen. I delgeneralplanen för Vasa centrum planeras det en gång- och cykelled på området. För naturens mångfald och för att leden ska vara trivsamt eftersträvas det även ett smalt grönområde längs leden. I detaljplaneutkastet placeras de kvartersområden för bostadsvåningshus som står närmast järnvägen delvis på mark som ägs av Senatfastigheter (på en sträcka på cirka fem meter).

1.5.2.8 Suomen Erillisverkot Oy

Den som vidtar ett byggprojekt på området ska ta reda på var Suomen Erillisverkot Oy:s kablar samt andra konstruktioner finns på byggplatsen och i närheten av den innan byggandet inleds. Kablarna kan inte beskrivas i projektplaner eller i offentliga dokument.

1.5.2.9 Fingrid Oyj

Fingrid Oyj har inga kraftledningar och inte heller några andra funktioner på planområdet. Fingrid har således inget behov av att ta ställning till innehållet i detaljplanen.

1.5.2.10 Telia Finland Oyj

Telia har några kablar som används inom det område som ska planläggas. Om detaljplanen orsakar flyttning av kablar, bör man ta kontakt med Telia minst 12 veckor före flyttningsbe-

hovet. I regel är det beställaren som bekostar flyttningen. Telia är också intresserat av att anlägga så kallade beredskapsrör i samband med att nya gator anläggs. Vasa Elektriska – Fjärrvärme

En del av fjärrvärmenätverket finns på detaljplaneområdet. Fastigheterna på området är anslutna till fjärrvärme och en viktig huvudlinje i nätverket löper genom området i riktning med Träskgatan–Fiskaregatan. De interna fjärrvärmelinjerna på området är fastighetsägarens rör-linjer och den egentliga huvudanslutningen finns i den fabriks-hall som ska rivas. Fjärrvärmen till de byggnader som Planläggningen föreslår bli rivna stängs av och fjärrvärmen till de byggnader som står kvar på området bör ordnas genom att det beställs/görs ändringar i nätverket. Alla nya fastigheter kan anslutas till fjärrvärmenätet som nya kunder.

1.5.2.11 *Vasa Elnät Ab*

Vasa Elnät Ab lämnar in kartor över var det finns kablar på området för kännedom. Inget behov att yttra något ännu.

1.5.2.12 *Meteorologiska institutet*

Efter framläggandet i inledningsskedet har det av Meteorologiska institutet begärts en rekommendation om den lägsta byggnadshöjden på området, havsvattenöversvämningar och behovet av en utredning om en reservation för vågsvall på området som ska planläggas.

Meteorologiska institutets utlåtande av 29.3.2023 finns som bilaga till denna rapport (endast på finska). Utifrån utlåtandet anser Planläggningen att det räcker med Vasa stads Kommun-tekniks allmänna rekommendation också på detta område. När planen utarbetas rekommenderar Kommuntekniken att de konstruktioner som är känsliga för fukt placeras åtminstone på nivå +2,8.

1.5.3 Sammanfattning av åsikterna i inledningsskedet (PDB)

I de inkomna åsikterna betonas önskemålet om att det ska hittas ny användning för de gamla byggnaderna.

Vad gäller verksamhet som ska placeras på området betonas i åsikterna önskemålet om kulturlokaler och lokaler för Vasa stads museers samlingar.

Dessutom föreslås det bland annat följande på området:

- Idrottsutrymmen
- Landsarkivet
- Små och stora lokaler för festivaler och konserter, träningslokaler
- Köpcentrum, restauranger/caféer
- Huvudpostkontoret
- En internationell koncentration för studerande vid olika läroanstalter
- Mötes-, utbildnings- och seminarieplatser samt möteslokaler för föreningar
- Ett evenemangstorg invid järnvägen vid biblioteket
- Grönområden, plantskolor, vinterträdgård, behövliga parkeringsanläggningar och skyddsrum
- En tillgänglig fiskeplats vid Metviksstranden

Vad gäller eventuell nybyggnad framförs bland annat följande önskemål:

- Träbyggnader som till sin skala passar i Vöråstans trähusstadsdel
- Att den värdefulla kulturmiljön och invånarnas levnadsförhållanden i Vöråstan beaktas vid planeringen
- Småskaligt boende
- Tornhus
- Nybyggnader i gammal stil, inget rödtegel
- Ekologiskt byggande där det befintliga byggnadsbeståndet tas tillvara
- Inget hyresboende
- Bara få bostäder
- Seniorboende, i synnerhet bostadsrättsbostäder

I två åsikter (ett bostadsandelslag och en privatperson) tas det kraftigt upp invånarnas oro för mängden trafik och i synnerhet för vad som kommer att hända om Fiskaregatan öppnas för trafik.

1.5.4 Åsikter i inledningsskedet (PDB)

De ursprungliga åsikterna har arkiverats som en del av planmaterialet. I kapitlen nedan följer en kort sammanfattning av åsikterna.

1.5.4.1 *Invånarföreningen i centrala Vasa rf*

Wärtsiläs fabriksområde i centrala Vasa kan utvecklas till stadens viktigaste område för kultur, motion och rekreation, till ett lockande vardagsrum för både Vasabor och besökare. Vi föreslår följande:

- Musikhus för både klassisk och modern musik
- Kongresscentrum
- Konstutrymmen för både utställningar och magasinering

- Motionssal i samklang Metviksparkens område för utomhusmotion
- Möteslokaler för föreningar
- Restauranger/caféer
- Grönområden, planteringar, plantskolor och vinterträdgård
- Endast måttlig mängd bostäder
- Behövliga parkeringsplatser och befolkningsskyddsrum (vid behov under jord)

Wärtsiläs fabriksområde i centrala Vasa kan utvecklas till stadens viktigaste område för kultur, motion och rekreation, till ett lockande vardagsrum för både vasabor och besökare. Vi föreslår följande

- musikhus för både klassisk och modern musik
- kongresscentrum
- konstutrymmen för både utställningar och magasinering
- landskapsarkiv
- motionssal i samklang med Metviksparkens område för utomhusmotion
- möteslokaler för föreningar
- restauranger / caféer
- grönområden, planteringar, plantskolor och vinterträdgård
- endast måttlig mängd bostäder
- behövliga parkeringsplatser och befolkningsskyddsrum (vid behov under jord)

1.5.4.2 *Vasa konstförening*

Det stora och mångsidiga Wärtsiläområdet alldeles i hjärtat av staden erbjuder oändligt med möjligheter att hitta lösningar på kulturens lokalbehov i Vasa. Stadsbiblioteket alldeles invid Wärtsilä är ett av de viktigaste kulturcentrumen i staden och därmed skulle det även på industriområdet som nu blir ledigt finnas nya utrymmen och verksamhetsbetingelser för olika kulturaktiviteter tack vare de goda förbindelserna till och från området.

Vasa konstförening föreslår följande verksamhet på Wärtsiläområdet, i synnerhet i de fabrikshallar som blir lediga efter Wärtsilä:

- Samlingscentrum för konstverken och museiföremålen i stadens museer (motivering: tillräckligt med utrymme för olika funktioner och goda förbindelser)
- Magasinutställningar med konstverk, kurser i reparation av gamla föremål, konserveringsuppvisningar och andra evenemang
- Vaasan kaupunginteatteris kulissverkstad
- Träningslokaler för ungdomsband
- Stora festival- och konsertlokaler

1.5.4.3 *Bostadsandelslaget Framtid*

Allmänt:

Bostadsandelslaget understöder utvecklingen av Vöråstans verkstadsområde till en mångsidig, intressant och högklassig stadsmiljö i mänsklig skala. Till de viktigaste utgångspunkterna för detaljplaneringen bör anses höras områdets historiska och arkitektoniska värden, anknytning till havet, betydelse som rekreationsområde samt förhållande till omgivande stadsstruktur, särskilt den angränsande värdefulla stadsmiljön och områdeshelheten i Vöråstan. Samtliga dessa är av största vikt för helhetsstruktureringen och dimensioneringen av området.

Centrala åsikter som bostadsandelslaget önskar framföra:

- Förverkliga verkstadsområdet småskaligt i trä, som en naturlig och inspirerande förlängning av Vöråstans trähusbebyggelse. Bostadsandelslaget föreslår som preciserat mål för detaljplaneändringen att de delar av verkstadsområdet som angränsar / har sin närmaste anknytning till Vöråstan, såsom hela det norra kvartersområdet mellan 1-fabriken och Träskgatan, förverkligas småskaligt i trä. I och med att de gamla fabriksbikshallarna på norra kvartersområdet rivs, frigörs en unik områdesdel mellan tre element: havet, Metvikens rekreationsområde och Vöråstans värdefulla stadsmiljö. Till skillnad från verkstadsområdets delar i syd/sydväst saknar kvartersområdet i norr dimensionell anknytning till byggnation i större skala.
- Skalan för byggandet bör vara mänsklig, passa in i Vöråstans skala samt därtill beakta livsmiljön och trivselen för invånarna i Vöråstan. Bostadsandelslaget anser att redan en skala på 3–4 våningar för de byggnader som planeras närmast Storalånggatan vore alltför dominant i förhållande till trähusen (med skala 1,5–2 våningar). Enligt bostadsandelslaget bör de byggnader som planeras närmast Storalånggatan hålla sig inom samma skala som trähusgårdarna på andra sidan gatan. På visualiseringsbilden visas tornhus i närheten i den gamla 1-fabriken invid Storalånggatan, förvånansvärt nära inpå Vöråstans värdefulla stadsrum. Bostadsandelslaget önskar uppmärksamma planläggningen på att en stor höjdskala i förhållande till småskaligheten hos Vöråstans trähusgårdar kan ha negativ trivselinverkan, särskilt för de närmast belägna trähusgårdarna.
- Fiskaregatan bör inte öppnas i riktning mot Vöråstan. Ifall - mot förmodan - förslaget med att öppna Fiskaregatan mot Vöråstan blir av, bör detta ske så att Fiskaregatan bevarar sin karaktär och inte i praktiken omvandlas till en led för genomfartstrafik. Bostadsandelslagets största oro hänför sig öppnandet av Fiskaregatan. Fiskaregatan är i dagsläget lugnt trafikerad, vilket är en viktig utgångspunkt med tanke på såväl 1) trivselen för invånarna i de på gatunivå belägna bostadslägenheterna i trähusen invid Fiskaregatan, som 2) tryggheten för invånare. Bostadsandelslaget anser att områdets genomfartstrafik i norr fortfarande bör ledas runt Vöråstans rutgatunät. Nybyggnation är tekniskt överlägsen trähusbebyggelsen invid Fiskaregatan när det kommer till ljudisolering och utestängande av buller från lägenheterna. Bostadsandelslaget önskar påminna om det, att utöver att en detaljplan bör skapa en livsmiljö som uppfyller lagens krav på trivsel och trygghet, får man genom en detaljplan eller en ändring i detaljplanen heller inte försämra faktorer i anslutning till en trygg och trivsamt miljö. Om livsmiljön för någon mindre grupp nödvändigtvis försämras för att någon funktion absolut måste placeras på någon plats, måste lösningen hursomhelst varasådan att den så litet som möjligt försämrar livsmiljön.
- Områdets huvudsakliga lättrafikled från Brändö över Pappersbron, som korsar Fiskaregatan i korsningen Långviksgatan-Fiskaregatan, är i stor användning, särskilt under rusningstiderna före- och efter kontorstid och skoldag. Under skoltid används lättrafikled av skolklasser som förflyttar till Metvikens rekreationsområde och tillbaka. Rudolf Steiner-skolan med årskurserna 1–9 och tillhörande daghem för barn i åldern 0–2 är beläget på adressen Fiskaregatan 14. Dessa är ytterligare omständigheter att beakta då konsekvenserna för trafik och livsmiljö av det föreslagna öppnandet av Fiskaregatan vidareutreds.
- Hela verkstadsområdet bör genomsyras av visuell och funktionell öppenhet. Även det norra kvartersområdet närmast Träskgatan, angränsandes till Metvikens rekreationsområde och de norra kvarteren i Vöråstan, bör planeras trivsamt och lummigt. Om målet med detaljplaneringen är att staden ligger nära naturen och naturen nära staden, och att skapa förbindelser mellan den byggda stadsmiljön och grönområdena, bör även det norra kvartersområdet planeras trivsamt så, att den planerade visuella och funktionella öppenheten genomsyrar även detta kvartersområde fram till Metvikens rekreationsområde. I de angränsande stadsdelarna centrum och Vöråstan

främjas motsvarande visuella och funktionella öppenhet av brandgatorna i kvarters mitt.

1.5.4.4 *Privatperson A*

I åsikten föreslås ett samlingscentrum med ändamålsenliga magasins- och underhållsutrymmen för stadens föremål och konstsamlingar. Centrumet kan placeras i en befintlig byggnad eller i en nybyggnad.

Områdets läge är det bästa möjliga för all slags kulturtjänster. Det gäller att inte försitta ett sådant här tillfälle!

1.5.4.5 *Privatperson B*

I åsikten föreslås att lokstallet omvandlas till hela Vasas kulturcentrum som kunde tjäna som mötes-, utbildnings- och seminarieplats samt som lunchrestaurang. I åsikten konstateras att det finns goda parkeringsmöjligheter bredvid lokstallet.

Hela området kunde omvandlas till ett internationellt ställe för universitetsstuderande och studerande vid andra läroanstalter. Fabrikshallarna kunde användas för detta ändamål.

1.5.4.6 *Privatperson C*

I åsikten konstateras att denna är en fantastisk möjlighet att utveckla hela kvarteret samtidigt. Vasa saknar

- ett tillräckligt stort utrymme för massevenemang
- olika museer/utställningar
- en ny plats för landsarkivet i Vasa
- ett musikhus i någon av hallarna
- att stadens museers magasin finns på ett ställe där också föremålen kan ställas ut
- ett kostymlager och en utställningslokal för Vasa opera
- ett huvudpostkontor som kunde placeras på området
- Sokos-varuhus
- köpcentrum (högst 50 kvadratmeter per affärslokal)
- ett evenemangstorg invid järnvägen vid biblioteket.
- Under inga omständigheter hyresbostäder

Endast den gamla fabrikshallen och kontors-/matsalsbyggnaden i ändan av Storalånggatan ska rivas. De ska ersättas med tornhus.

1.5.4.7 *Privatperson D*

I åsikten föreslås att det på området ska byggas

- enrummare på 15–25 m²
- enrummare på 32–40 m² som bostadsrättsbostäder som det finns väldigt få av i Vasa
- bostadsrättsboende för seniorer. Sådant finns det inte alls i Vasa

1.5.4.8 *Privatperson E*

I åsikten önskas ekologiskt byggande (exempelvis solpaneler, jordvärme, ekologiska toaletter) och småskaligt boende samt service i de befintliga byggnaderna på platsen. Som ett undantag kunde det byggas en konsertsal för stadsorkestern.

1.5.4.9 *Privatperson F*

Boende i norra delen av området, nedanför backen på Fiskaregatan, på Storalånggatan och i mitten av området invid järnvägen. Service med betoning i södra ändan.
Bort med Wärtsiläs monteringshall på Storalånggatan (ful)

Brandgata: en brandgata åtminstone mellan Träskgatan och Fiskaregatan i områdets norra del

Husens yttre: gammaldags former på byggnader, ljusare färgtoner, inget rödtegel

Balkonger: på grund av blåsten fönster med gångjärn på balkongerna (planbestämmelse)

Bilar: underjordisk parkering och en biltvätt i anslutning till den (planbestämmelse)

Batteriladdning: för elcyklar ett brandsäkert rum för laddning av batterier (planbestämmelse)

Namnförslag:

Namn på området: Kalastajanranta, Onkiranta, Vöyrinranta, Konepajanranta, Veturipiha

Ett så här stort område kunde till och med ges två namn. Södra ändan: Veturipiha. Norra ändan: Kalastajaranta. Hela området: Vöyrinranta

Gatunamn: Fiskaregatan kunde fortsätta ända fram till Kyrkoeshplanaden (inte Träskgatan)

1.5.4.10 *Privatperson G*

Den som lämnat in åsikten instämmer till alla delar i bostadsandelslaget Framtids utlåtande, i synnerhet bostadsandelslagets största oro, nämligen det att Fiskaregatan öppnas. I åsikten konstateras att Fiskaregatan stängdes på 1960–1970-talet på grund av att invånarna tyckte att det inte passade med tung trafik på ett känsligt trähusområde.

I åsikten föreslås att trafiken ska begränsas i Vöråstan och att endast infarten till tomterna ska tillåtas på samma sätt som i Kappsäcken. Dylå åtgärder lovades invånarna redan när den nuvarande detaljplanen för Vöråstans område utarbetades.

Enligt åsikten kan trafiken till och från verkstadsområdet dirigeras så att den kör via Kyrkoeshplanaden, men även där bör det tas i beaktande att det finns tillräckligt med cykelleder. På lång sikt borde även tung trafik begränsas på Storalånggatan. I Vöråstans norra del (Tiklasfastigheten) borde tung trafik dirigeras mot de stora vägarna, Förbindelsevägen och Smedsbyvägen, inte mot det småhusdominerade bostadsområdet.

Området tillsammans med de talrika rekreationsmöjligheterna i Metviksparken ger redan nu enorma möjligheter till modernt stadsbyggande där gång- och cykeltrafik, flexibilitet och möjlighet till hållbar utveckling prioriteras. Det är möjligt att fortsätta planera en trädgårdslånande och parklånande stadsdel från Tiklasparken till Metviksstranden som naturligt ansluter sig till det parklånande området på havsstranden.

1.5.4.11 *Privatperson H*

I åsikten föreslås en tillgånlig fiskeplats på Metviksstranden.

1.5.5 Planläggningens gemensamma bemötande av alla inkomna åsikter

VERKSAMHET PÅ OMRÅDET

Också Planläggningen har som mål att området ska utvecklas till ett så mångsidigt område som möjligt. Utöver den verksamhet som togs upp i åsikterna önskar Planläggningen att det på området fås i synnerhet arbetsplatsfunktioner som bidrar till Vasas livskraft, exempelvis en företagsby med startup-företag. Wärtsilä har för egen del aktivt arbetat för att det i det gamla byggnadsbeståndet på området ska placeras verksamhet som bidrar till Vasas attraktionskraft. I planutkastet anvisas att den nyaste av de nyare fabrikshallarna, monteringshallen på Storalånggatan, ska bevaras. Det är möjligt att i hallen bygga olika lokaler i två våningar. I detaljplanen beräknas att byggrätten i hallen uppgår till 11 500 m² vy. Totalt finns det cirka 25 000 m² vy byggrätt i de byggnader som ska bevaras på området. Dessa lokaler har potential med tanke på den verksamhet som önskades i åsikterna. Ursprungligen hade Wärtsilä som mål att även monteringshallen ska rivas. Därmed har företaget som ägare av marken och byggnaderna redan kompromissat med sina mål.

I intentionsavtalet som ingåtts mellan Vasa stad och Wärtsilä har Wärtsilä som sitt mål angett att det ska anvisas 110 000–130 000 m² vy ny byggrätt på de områden som Wärtsilä äger, mestadels för boende. Det anvisas emellertid mindre byggrätt i alla tre alternativ i utkastskedet.

NYBYGGANDETS SKALA OCH BYGGNADSSÄTT

Med nybyggandet eftersträvas ett intressant och varierande stadsrum. Mellan kvarteren bildas en serie av öppna platser som huvudsakligen är avsedd för cykling och gång. Om detaljplanen genomförs uppstår det ett varierande stadsrum i liten skala som är nytt i Vasas stadsstruktur. Eftersom området är beläget invid gång- och cykeltrafikens knutpunkt och idag bildar ett hinder mellan olika stadsdelar, vill man med planen skapa så många nya förbindelser som möjligt för cykling och gång mellan Centrum, Brändö och Vöråstan samt från centrum till Metviksparken. Målet är också att öka mängden växtlighet på ett område som i dag är helt bebyggt.

I planutkastet föreslås en betydande mängd nybyggande på området, främst bostadsvåningshus. Byggandet styrs bland annat med följande detaljplanebestämmelser: *”Byggnaderna ska ha sadeltak eller en variant av det. Byggnader på mindre än 4 våningar kan genomföras med plant tak, om takytan genomförs som ett gröntak som planteras eller som en takt-rädgård. Som huvudsakligt fasadmateriäl kan användas tegel, rappad yta eller trä. Kvarterets byggnader ska tillsammans bilda en till arkitekturen mångformig helhet. Målet är en varierande stadssiluett och ett mångformigt taklandskap.”*

Höjdskalet på området följer i regel skalet i Vasa centrum. Byggnadsbeståndet i den minsta skalet finns i närheten av Storalånggatan, men det anvisas emellertid flervåningshus i fyra våningar på Storalånggatan, i korsningen av Storalånggatan och Träskgatan ett flervåningshus i fem våningar. I den sydligaste delen av området anvisas även tre tornbyggnader i 14–19 våningar. Byggandets inverkan på vindförhållandena på området och skuggeffekter har undersökts med hjälp av modellering. Resultaten av modelleringarna och byggandets konsekvenser för stadsbilden beskrivs i detaljplanebeskrivningen och i dess illustrationsmateriel.

TRAFIK

Under detaljplanearbetet har det utarbetats en utredning om buller och vibrationer från trafiken samt en trafikutredning där detaljplaneutkastets konsekvenser för trafikmängderna utreds. Slutsatser i utredningarna beskrivs i detaljplanebeskrivningen. Utredningarna finns i sin helhet som bilagor till detaljplanen och de kan läsas på detaljplaneprojektets webbplats.

Invanarna i Vöråstan har i sina åsikter uttryckt oro för hur det att Fiskaregatan öppnas kommer att påverka bostadsområdets trivsel och säkerhet. Planläggningen vill betona att man med hjälp av nya trafikförbindelser eller förbindelser som öppnas på nytt främst vill utveckla nätverket av gång- och cykelleder.

Ett av de viktigaste målen för trafikutredningen var att ta reda på hur detaljplanen påverkar trafikmängderna och i vilken riktning trafiken kör. Därtill var målet att utreda vilken nätverkslösning som skulle ge upphov till så lite trafik som möjligt inom det interna gatunätet i Vöråstan. Slutsatsen i utredningen är att mängden trafik som till följd av detaljplanen riktas till området som ska planläggas ökar jämfört med situationen 2019 före Covid-19-pandemin och den omfattande övergången till distansarbete. I trafikutredningen konstateras att *i takt med att området bebyggs ökar planändringen mängden trafik med cirka 2 700 fordon netto per dygn. Omvandlad till trafik per timme innebär detta att den ökning som hela planeringsområdet ger upphov till i maximisituationen (under toptimmen på kvällen) motsvarar cirka tio procent av hela dygnets genomsnittliga trafik – 270 fordon per timme. Trafikmängden omfattar både infartstrafiken till och utfartstrafiken från området. Den trafik som detaljplanen ger upphov till riktar sig mot olika väderstreck från planeringsområdet och därför förblir nettokonsekvenserna som helhet relativt ringa i områdets omgivning. Som störst är konsekvenserna i områdets södra del på grund av att den centraliserade parkeringen och daghemmet, som ger upphov till mycket trafik, placeras på Storalånggatans sida. Enligt utredningen ökar även trafikmängderna i Träskgatans norra del.*

I trafikutredningen ingår en trafikmodell av tre alternativa nätverkslösningar:

- Alternativ 1: Fiskaregatan (mellan Storalånggatan och Träskgatan) anläggs som lågfartsgata.
- Alternativ 2: Träskgatan (mellan Storalånggatan och Fiskaregatan) anläggs som lågfartsgata.
- Alternativ 3: Både Träskgatan och Fiskaregatan anläggs som lågfartsgator på de ovan nämnda avsnitten.

I utredningen konstaterades att det var lågfartsgatan anläggs har betydande konsekvenser både inom området och mera omfattande även för stadsdelarna däromkring. Alternativ 1, där det nya avsnitt av Fiskaregatan som ska öppnas anläggs som lågfartsgata, konstaterades vara det bästa alternativet både med tanke på Vöråstan och mera omfattande med tanke på stadsdelarna däromkring. I detta alternativ liknar situationen nuläget. Förbifartstrafiken genom området kör längs Träskgatan. På samma sätt kör den trafik som den nya markanvändningen ger upphov till österut från området längs Träskgatan. Trafiken som ökar i takt med den nya användningen fördelas över gatunätet på samma sätt som i nuläget. För Fiskaregatans del är trafikökningen måttlig, mängden trafik ökar från nuvarande cirka 950 fordon/dygn till 1 100 fordon/dygn (ökning cirka 16 procent). På Träskgatan ökar mängden trafik med den nya användningen från nuvarande cirka 3 900 fordon/dygn till 4 900 fordon/dygn (ökning cirka 26 procent).

- I alternativ 2 (endast Träskgatan anläggs som lågfartsgata) flyttar trafiken till Fiskaregatan, vilket skulle försämra situationen i betydlig grad med tanke på Vöråstan.

- I alternativ 3 (både Träskgatan och Fiskaregatan anläggs som lågfartsgator) skulle trafikförflyttningarna ha mera omfattande konsekvenser. I denna situation skulle förbifartstrafiken genom området förmodligen flytta till alternativa rutter och försämrade bland annat boendeförhållandena i Brändö. Därför valdes alternativ 3 inte ut för fortsatt planering, även om det skulle ha varit det bästa alternativet med tanke på området som ska planläggas. Om trafiken på Träskgatan begränsas och hastigheterna sänks ökar möjligheterna att skapa förbindelser mellan det bebyggda området och Metviksparken ännu mera.

Utredningen om buller och vibrationer från trafiken gjordes på ett exceptionellt stort område. Det omfattar hela Vöråstan mellan Storalånggatan och Vörågatan. I slutsatserna i utredningen konstateras att *bullersituationen knappast förändras öster om planområdet (området mellan Vöråstan och Storalånggatan) jämfört med nuläget och prognossituationen 2040. Situationen uppfyller kraven i fråga om riktvärden enligt Statsrådets beslut 993/1992 både i nuläget och i prognossituationen 2040.*

I modelleringarna i trafikutredningen och utredningen om trafikbuller har sådana alternativ inte undersökts där trafiken inom det interna gatunätet i Vöråstan (Fiskaregatan, Skeppsgatan, Långviksgatan) begränsas. Det beror på att man med trafikmodelleringarna inte ville ge en orealistiskt positiv bild av detaljplanens konsekvenser. Trots det är det möjligt att också begränsa trafiken. De åtgärder som vidtagits i stadsdelarna 8 och 9 och som en privatperson tar upp i sin åsikt är bra exempel på lyckade trafikdirigeringar inom det gamla rutplansområdet.

2 UTKASTSKEDE (Beredningsskede)

2.1 Framläggande av detaljplaneutkastet

Hörande i beredningsskedet (planutkast) MarkByggL § 62, MarkByggF § 30:
Planutkastet och det reviderade programmet för deltagande och bedömning lades fram för perioden 8–30.6.2023 genom stadsmiljönämndens beslut (24.5.2023).

2.2 Informationsmöte för allmänheten

Ett informationsmöte för allmänheten i utkastskedet ordnades i Vasa huvudbiblioteks Dramasal 6.6.2023 kl. 17:30–20.

2.3 Kartenkät

I utkastskedet genomförs en internetbaserad kartenkät (Maptionnaire). Den kan besvaras på adressen www.vaasa.fi/ak1125 medan detaljplaneutkastet hålls framlagt.

2.4 Respons i utkastskedet

2.4.1 Sammanfattning av utlåtandena i utkastskedet

Kompletteras efter att detaljplaneutkastet har varit framlagt.

2.4.2 Utlåtanden i utkastskedet med Planläggningens bemötanden

Kompletteras efter att detaljplaneutkastet har varit framlagt.

2.4.3 Sammanfattning av åsikterna i utkastskedet

Kompletteras efter att detaljplaneutkastet har varit framlagt.

2.4.4 Åsikter i utkastskedet med Planläggningens bemötanden

Kompletteras efter att detaljplaneutkastet har varit framlagt.

3 FÖRSLAGSSKEDE

3.1 Framläggande av detaljplaneförslaget

3.2 Informationsmöte för allmänheten

Vid behov ordnas det ett informationsmöte för allmänheten i förslagsskedet.

3.3 Kartenkät

Vid behov genomförs det en kartenkät i förslagsskedet.

3.4 Respons i förslagsskedet

3.4.1 Sammanfattning av utlåtandena i förslagsskedet

Kompletteras efter att förslaget till detaljplan har varit framlagt.

3.4.2 Utlåtanden i förslagsskedet med Planläggningens bemötanden

Kompletteras efter att förslaget till detaljplan har varit framlagt.

3.4.3 Sammanfattning av åsikterna i förslagsskedet

Kompletteras efter att förslaget till detaljplan har varit framlagt.

3.4.4 Åsikterna i förslagsskedet med Planläggningens bemötanden

Kompletteras efter att förslaget till detaljplan har varit framlagt.

4 BILAGOR

4.1 Utlåtande, Trafikledsverket (bara på finska)

Väylävirasto
Trafikledsverket

Lausunto

1 (3)

VÄYLÄ/6959/03.01.02/2022

25.11.2022

Vaasan kaupunki
Kaavoitus

kaavoitus@vaasa.fi

Viite: lausuntopyyntö 26.10.2022

Lausunto Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (ak1125)

Väylävirasto on tutustunut asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Vaasan keskusta-alueella Onkilahden rannassa noin 500 metriä rautatieasemasta luoteeseen. Kaavamuutoksen kohteena on tehdasalue, jolta Wärtsilän toiminta on poistumassa. Tehdasalueen lisäksi asemakaavassa on mukana Onkilahden rannan viher- ja vesialueita sekä katu-, rautatie- ja pysäköintialueita. Suunnittelun tavoitteena on kaupungin vetovoimaa lisäävä, kestävä kehityksen mukainen kokonaisuus, jossa hyödynnetään alueen keskeistä sijaintia, meren läheisyyttä ja historiaa. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on tutkia alueen muuttuvaa käyttötarkoitusta, mitoitus- ja kokonaisrakennetta. Tavoitteena on luoda monipuolista ja kiinnostavaa kaupunkiympäristöä niille, jotka asuvat ja työskentelevät alueella, mutta samalla myös luoda lisäarvoa Vaasan keskusta-alueen asukkaille ja muille alueen käyttäjille.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisusta päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on huomioitava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melun ohjearvot. Kaavoitettavien alueiden melutasot ulkoalueilla ja rakennusten sisätiloissa eivät saa ylittää VNp (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta

Väylävirasto

PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki

Puhelin 0295 34 3000
Faksi 0295 34 3700

etunimi.sukunimi@vayla.fi
kirjaamo@vayla.fi
www.vayla.fi

Lausunto

2 (3)

VÄYLÄ/6959/03.01.02/2022

25.11.2022

tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013) mukaisesti (asuintiloissa hetkellinen maksimimelu ei saa ylittää yöaikaan toistuvasti tasoa 45 dB AFmax). Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (L_{pr,m}) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistaajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <https://www.vtt.fi/julkaisut>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Lausunto

3 (3)

VÄYLÄ/6959/03.01.02/2022

25.11.2022

*Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja esitellyt
asiantuntija, maankäyttö Ville Vuokko.*

Jakelu	Vaasan kaupunki
Tiedoksi	Veli-Matti Hirvonen Heikki Virtanen Ville Kandell, Ramboll CM Oy Eero Virtanen Terhi Haapaniemi Mikael Takala Taiju Virtanen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, L-vastuualue Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue

4.2 Utlåtande, Meteorologiska institutet (bara på finska)

ILMATIETEEN LAITOS

LAUSUNTO

29.03.2023

126/03.00.00/2023

Kati Vuohijoki

Kaavoitusarkkitehti

Vaasan kaupunki

Lausuntopyyntö 08.03.2023

Ilmatieteen laitoksen lausunto Vaasan keskustan alueen asemakaavasta

Vaasan kaupunki on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa merivesitulvasta ja aaltoiluvaraselvityksen tarpeesta Vaasan Vöyrinkaupungin asemakaavoitettavalla alueella.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt asemakaava-aineistoon ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet Suomen rannikolle on päivitetty viimeksi vuonna 2014 (Kahma ja muut 2014). Suositukset koskevat tavanomaista rakentamista, jonka suunniteltu käyttöaika on parisataa vuotta ja jonka voidaan hyväksyä joutuvan tänä aikana kerran tulvalle alttiiksi. Suositukset ovat sen sijaan liian matalia rakennuksille tai rakenteille, jotka eivät saa joutua merivedelle alttiiksi kertaakaan käyttöikänsä aikana.

Meriveden korkeuden osalta suositus alimmaksi rakentamiskorkeudeksi ilman aaltoiluvaraa, kapeiden lahtien tai jäiden vaikutusta on Vaasassa +2,00 m N2000-korkeusjärjestelmässä. Annetuissa suosituksissa on mukana mm. maankohoamisen sekä valtamerien pinnan nousun vaikutus meriveden korkeuteen. Merivesitulvan osalta rakentamiskorkeus +2,00 m N2000 järjestelmässä on riittävä asemakaava-alueella, jos aallokkoa ja jäiden työntymistä ei huomioida.

Rannikolla aaltoiluvaran tarpeeseen ja suuruuteen vaikuttaa se, kuinka hyvin matalikot ja saaret alueen edustalla vaimentavat avomereltä tulevaa aallokkoa ja millainen alueella paikallisesti kasvanut aallokko on. Se, miten korkealle aallokon vaikutus lopulta ulottuu, riippuu rannan rakenteiden jyrkkyydestä ja karkeudesta sekä tulvaherkkien rakenteiden etäisyydestä rantarakenteiden reunasta. Esimerkiksi rannalla olevien rakenteiden jyrkkyys vaikuttaa aallokon heijastusominaisuuksiin: täysin heijastava rakenne kaksinkertaistaa aallon korkeuden, pärskeet ulottuvat tätäkin korkeammalle.

Asemakaavamuutosalue Vaasan Onkilahden rannalla on suojassa ulkomeren aallokolta. Paikallinen aallokko muodostuu pyyhkäisymatkan, tuulen nopeuden, syvyysojen ja lahden muodon perusteella. Pisin efektiivinen pyyhkäisymatka on luoteissuunnassa ja se on 400 metrin luokkaa. Näin lyhyillä pyyhkäisymatkoilla tuulen kestoajan ei tarvitse olla kovin pitkä. Karkeiden laskelmien mukaan, käyttäen tuulen nopeutta 25 m/s, merkitsevä aallonkorkeus kaakkoisrannan lähellä voi olla 30 – 40 cm jolloin korkein yksittäinen aalto on 0.5 – 0.7 metrin luokkaa. Hallitseva periodi on 1.9 sekunnin luokkaa. Onkilahden syvyystietoja ei ollut saatavilla, yleisesti ottaen 1.9 s aallot alkavat tuntea pohjan kun veden syvyys on noin 3 metriä, mutta selkeitä muutoksia, jyrkkenemistä tai murtumista, tapahtuu vasta tätä matalammassa vedessä. Riittävän pitkä, loivasti mataloituva ranta voi myös aiheuttaa suurimpien aaltojen murtumisen ennen rantaviivalle saapumista. Suunnitelmissa olevat laiturirakenteet suojaavat jonkin verran eteläosan itäosaa aallokolta, länsiosa jää varsin suojattomaksi, joskin länsiosassa rannan korkeudet ovat suurempia.

Lausuntopyyynnössä mainittiin rannan olevan jyrkkä. Rannan ollessa jyrkkyydeltään 1:3 tai jyrkempi (Kahma ja muut 2014), suositeltava aaltoiluvara voi olla huomattavasti korkeampi kuin rantaan saapuvan aallokon merkitsevä aallonkorkeus. Aaltoiluvara on hyvä huomioida varsinkin matalalla sijaitsevan Järvikadun viereisten rakennusten osalta. Lisäksi voi olla tarpeen arvioida korkean vedenkorkeuden aikaista merijäiden rannalle nousemisen riskiä. Järvikadun alin mahdollinen suositeltava korkeus riippuu kadulle hyväksyttävästä tulvariskistä. Alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet on määritetty vedenkorkeudelle, jonka ylittymisen todennäköisyys vuonna 2100 on 1/250.

Korkea vedenkorkeus ja korkea aallokko eivät aina ole samanaikaisia. Merivesi on Vaasassa tyypillisesti korkealla etelä- tai länsituulten vallitessa. Aallokko on kaava-alueella korkeimmillaan luoteistuulilla, joiden vallitessa merivesi on usein matalalla. Siten yhtäaikainen korkea merivesi ja aallokko ovat kaava-alueella harvinainen ilmiö.

Lähde:

Kahma, K., Pellikka, H., Leinonen, K., Leijala, U. ja Johansson, M. 2014: Pitkän aikavälin tulvariskit ja alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet Suomen rannikolla. Ilmatieteen laitos, Raportteja 2014:6.

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/135226>

Jani Särkkä

Tutkija

Heidi Pettersson

Erikoistutkija

Meriden dynamiikka / Meritutkimus

Resultat av en invånarenkät i anslutning till programmet för deltagande och bedömning

Kompletterande material i utkastskedet 16.5.2023

BAKGRUND TILL ENKÄTEN

På området, som under planlägningsprocessen fått arbetsnamnet *Vöråstans verkstadsområde*, bereds en detaljplaneändring i syfte att utveckla området som en ny stadsdel. Som en del av växelverkan i fråga om planändringen kommer det att genomföras ett flertal kartbaserade enkäter i de olika skedena av planprocessen. Den första enkäten, *Delta i planeringen av Vöråstans verkstadsområde*, var öppen medan programmet för deltagande och bedömning var framlagt 2.11–1.12.1.12.2022. I denna rapport presenteras enkätsvaren. Enkäten kunde besvaras alla som intresserar sig för området, såväl Vasabor som människor som bor utanför Vasa.

Enkäten genomfördes med den kartbaserade webbapplikationen Maptionnaire. Ansvarig för planeringen av enkätens innehåll, genomförandet av enkäten och sammanställningen av svarsmaterialet var Vasas Planläggning.

Mer information om planläggningen av området: kati.vuohijoki@vasa.fi

Mer information om rapporten: annukka.ilonen@vasa.fi

INNEHÅLL

Allmän information om enkäten och dem som besvarade enkäten 4

Kartenkät som metod och behandling av materialet 5

Enkätens struktur 6

Marknadsföringens inverkan på hur många som besvarade enkäten 7

Antal svar 8

Bakgrundsinformation om dem som besvarade enkäten 9-10

Berätta om ditt förhållande till området 11-12

Gamla och nya namn 13

Allmänt om namnen 14

Det nuvarande namnet 15

Det nya namnet 16

Nya namn 17

Objekt som de som besvarade enkäten har märkt ut på kartan 18

Allmänt om kartsvaren 19

Objekt som ska bevaras 20-21

Byggnad som ska bevaras 22

Ny plats för bostadsbyggande 23-24

Sagt om bostadsbyggande 25-26

Byggnader som ska bevaras och nya platser för bostadsbyggande 27

Ny plats för service 28

Sagt om service 29

Ny plats för rekreation 30

Sagt om rekreationsplatser 31

Rutter i framtiden 32-33

Sagt om utveckling av området 34
Modeller för utveckling av området 35

Sammanfattning 36

ALLMÄN INFORMATION OM ENKÄTEN OCH DEM SOM BESVARADE ENKÄTEN

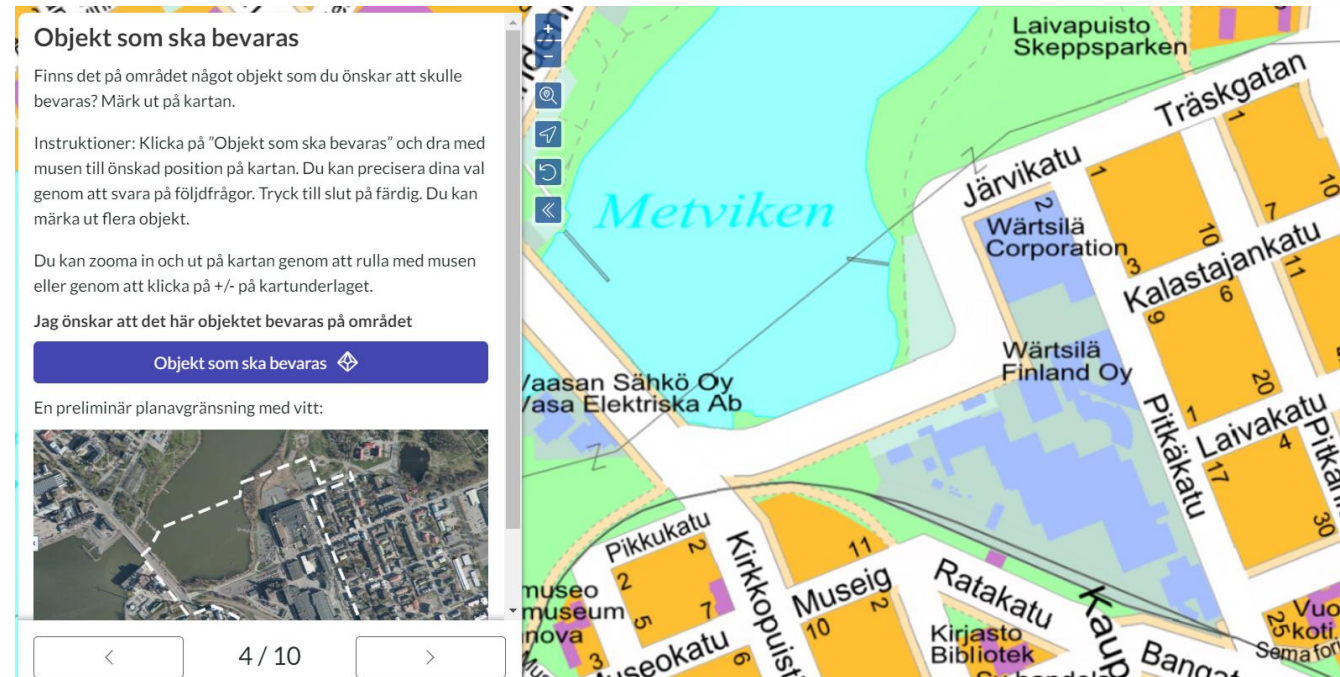
KARTENKÄT SOM METOD OCH BEHANDLING AV MATERIALET

Enkäten *Delta i planeringen av Vöråstans verkstadsområde* genomfördes som kartbaserad. Enkäten baserade sig alltså på kartor, på vilka de som besvarade enkäten skulle märka ut olika objekt och svara på kompletterande följdfrågor.

Svaren på kartenkäten har visualiserats och åskådliggjorts med hjälp av olika grafiska representanter, kartor och ordmoln. Ordmolnen har bildats utifrån svaren på frågorna om namn samt utifrån svaren på bakgrundsfrågan *Berätta om ditt förhållande till området*. De ord som var mest frekvent förekommande i svaren anges med den största teckenstorleken i ordmolnen.

Innan vi bildade ordmolnen tog vi bort alla ord med torftigt informationsinnehåll från svaren, sådana som partiklar och pronomen. Annars skulle de mest frekvent förekommande orden i ordmolnen i stället för egentliga idéer eller önskemål ha varit utfyllnadsord på grund av att de var så vanliga i alla texter.

Eftersom det inte finns plats för alla till kartangivelserna anslutna svar på en och samma karta och det också finns överlappningar i svaren, anges i det följande några utdrag ur ofta återkommande svar.

Delta i utvecklandet av Vöråstans verkstadsområde

Det område som ska planläggas är beläget i centrum av Vasa vid Metviksstranden. Wärtsilä håller på och flyttar sin nuvarande verksamhet från området till Vasklot. När fabriksverksamheten upphör på området ändras dess användningsändamål. Utgångspunkten är att skapa en mångsidig och särpräglad stadsmiljö. Den historiska fabriksmiljön och läget vid stranden ger goda förutsättningar för det. Målet är också att skapa smidigare trafikförbindelser mellan Centrum, Vöråstan, Brändö och Metviksstranden.

Den här enkäten ansluter sig till detaljplanens program för deltagande och bedömning (PDB), som för närvarande är offentligt framlagt. Du hittar PDB på [projektwebbplatsen för planen](#).

Enkäten är öppen 2.11–1.12.2022.

Du har väl observerat att för närvarande är en enkät om planeringen av Metviksparken öppen. Du kan svara på enkäten [här](#).

Bild: Sami Peltoniemi

 Svenska ▾

1 / 10

>

ENKÄTENS STRUKTUR

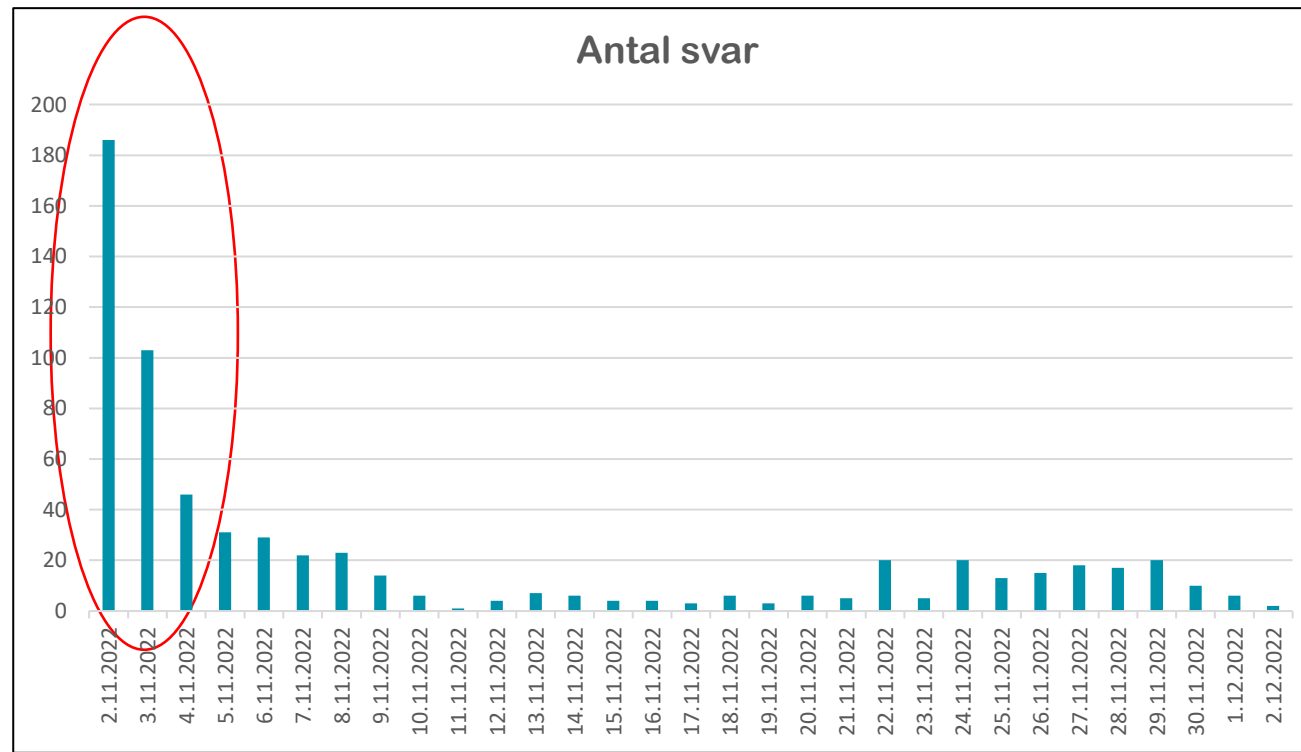
Enkäten bestod av fem avsnitt:

1. **Bakgrundsuppgifter och berätta om ditt förhållande till området.**
2. **Områdets namnbestånd** – Vad kallar du området idag samt idéer till ett nytt namn och även andra namnförslag, såsom namn på gator och parker
3. **Objekt som ska bevaras** – Märk ut sådana objekt på kartan som du tycker är värda att bevaras, såsom byggnader eller landskap.
4. **Kom med idéer för och planera området** – Märk ut nya platser för bostadsbyggande, service och rekreation på kartan och även nya rutter för olika färdssätt i framtiden. ...
5. **Utvecklingsobjekt** – I de öppna svaren kan du fundera på hur området i övrigt borde utvecklas.

V A S A
V A S A

MARKNADSFÖRINGENS INVERKAN PÅ HUR MÅNGA SOM BESVARADE ENKÄTEN

De flesta svar gavs under den första veckan då enkäten var öppen. Efter en påminnelse på stadens Facebooksida 24.11 blev folk aktivare med att besvara enkäten mot slutet av svarstiden.

ANTAL SVAR

Enkäten besvarades av totalt 678 personer som märkte ut över 2 600 platser eller rutter på kartan. Med tanke på Vasas invånarantal och planeringsområdets omfattning kan detta anses som ett väldigt bra resultat.

Det bör observeras att inga frågor var obligatoriska. Därför varierar antalet svar från fråga till fråga.

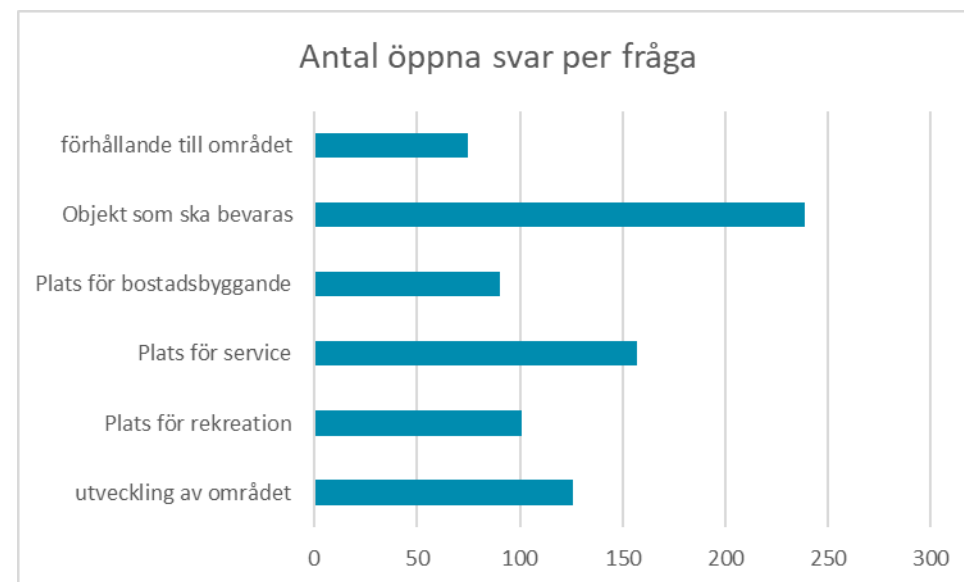
Antal svar på enkäten: 678

Antal personer som besökte enkäten: 1 194

Antal objekt som märktes ut på kartan: 2 681

Antal öppna svar totalt: 688

De öppna svarens omfattning varierade från fråga till fråga. Svaren på frågan om *objekt som ska bevaras* var mestadels beskrivningar med ett par ord av objektet som ska bevaras (t.ex. byggnadens namn). Svaren på frågan om hur området borde utvecklas var däremot vidsträckta och de motiverades ur många olika perspektiv.

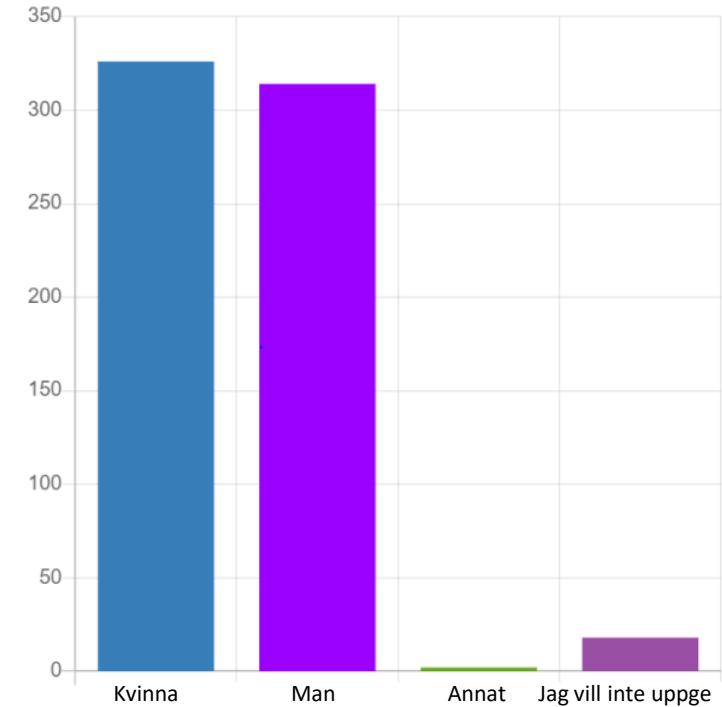
BAKGRUNDSUPPGIFTER

Enkäten nådde relativt bra ut till Vasabor i olika ålder. Med beaktande av åldersprofilen för dem som svarade kan resultaten av kartenkäten sägas visa vilka åsikter Vasabor i arbetsför ålder har. Minst svar erhöles från personer i åldersgrupperna under 18 år och över 75 år. Resultatet motsvarar åldersprofilen i tidigare enkäter och är därmed inte överraskande.

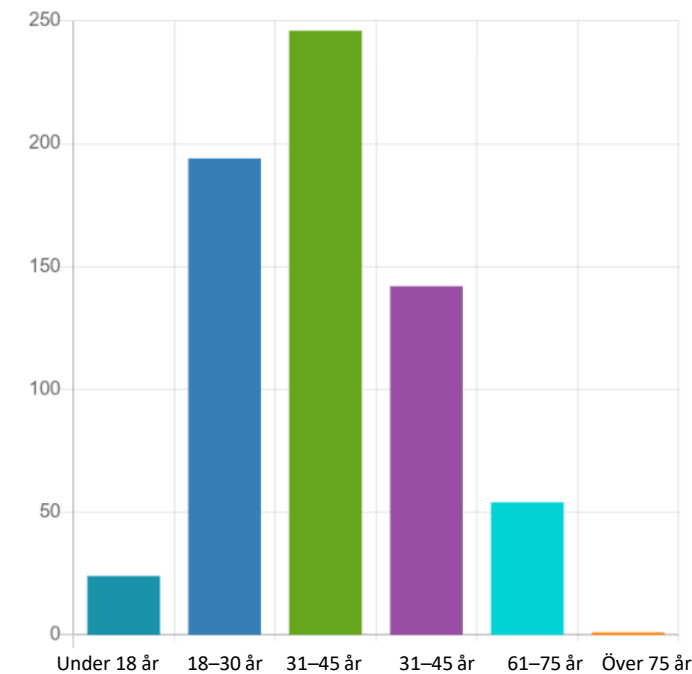
Genomsnittsrespondenten är en kvinna i åldern 31–45 år som bor i centrum eller Brändö och använder området för rekreation eller genomfart.

Utifrån på vilket språk enkäten besvarades var fördelningen följande: engelska 66, svenska 119 och finska 486. I några svar användes dessutom flera olika språk.

N = 660

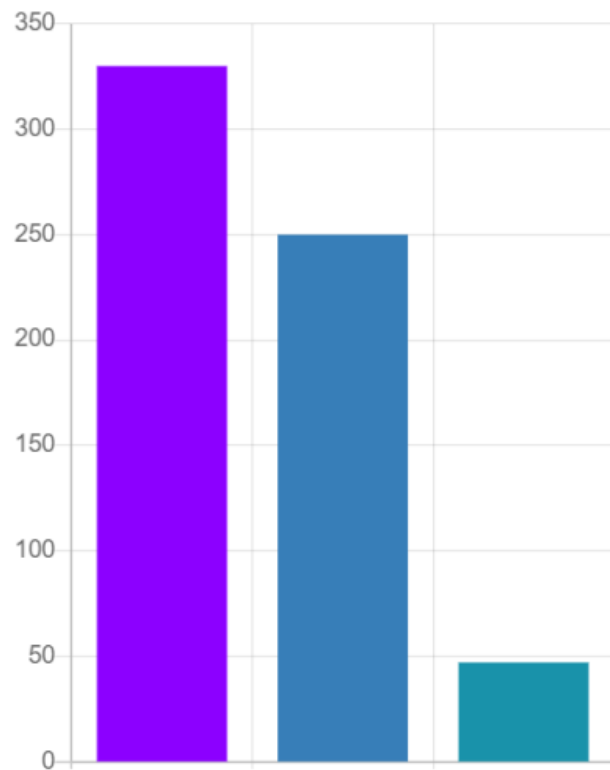
N = 660

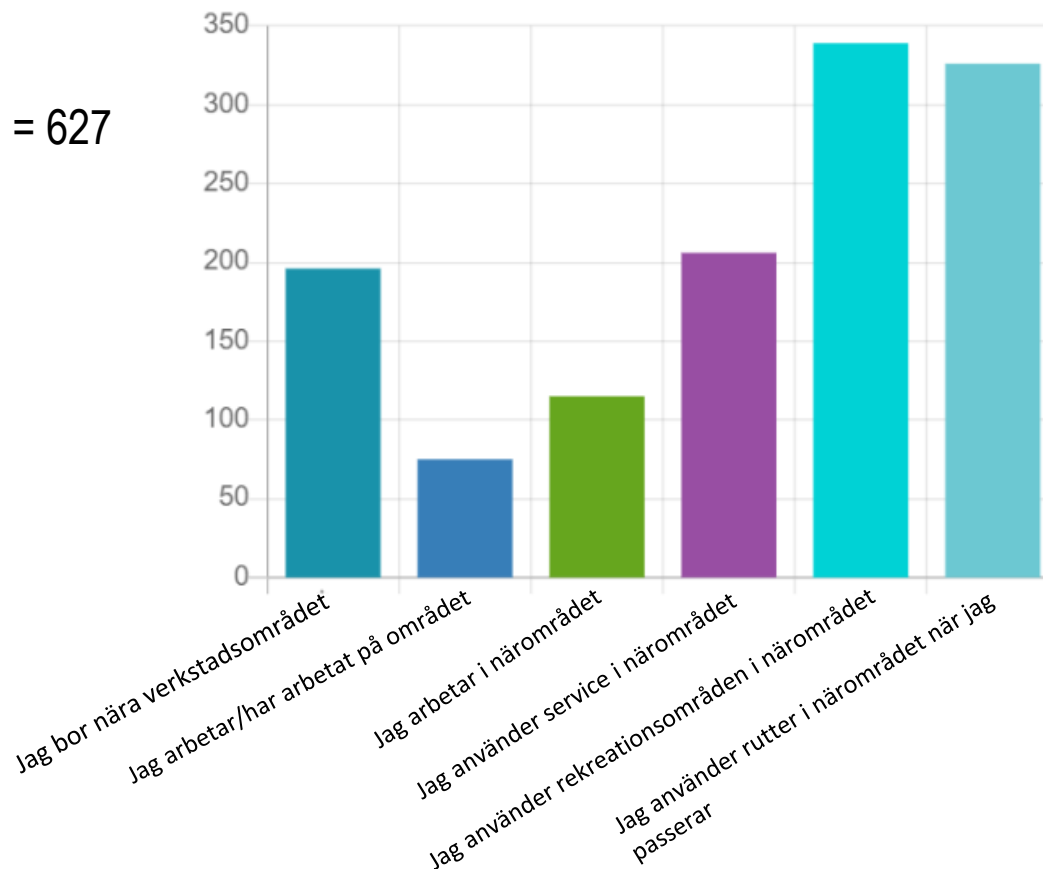
Obs! Stolpdiagrammet beskriver antal svar och inte procentuella andelar. Alla har inte besvarat alla frågor.

BAKGRUNDSUPPGIFTER

V A S A .
V A S A .

N = 627

N = 1257, flera val
per svar

Obs! Stolpdigrammen beskriver antal svar och inte procentuella andelar. Alla har inte besvarat alla frågor.

BERÄTTA OM DITT FÖRHÅLLANDE TILL OMRÅDET

Det gavs totalt 75 öppna svar, där de som besvarade enkäten närmare kunde berätta om sitt förhållande till området. I svaren lyftes fram följande fem teman:

Har jobbat på området

"Jag har jobbat på området i 12 år. Nu jobbar jag i Vasklot --."

Bor i närheten

"Jag har bott i närheten av Metviken i tiotals år."

Intresserad av att bo på området

"Området intresserar mig som bostadsområde."

Friluftsliv och fritidsintressen i närheten

"Jag brukar motionera på området. Med barnen är vi ofta till Skeppsparken."

Genomfart

"Jag brukar cykla genom området till centrum flera gånger i veckan."

Enligt ordmolnet beskrevs förhållandet till området oftast med orden *asun*, *asunut bor*, *alueen*, *alueella*, *käyn*, *ohi*, *dagligen*, *vieressä*, *mittemot*, *lasten* och *kanssa*. Därmed bor eller har de som besvarade enkäten bott på området. Alternativt brukar de använda området för genomfart eller vistas där med barnen till och med dagligen.

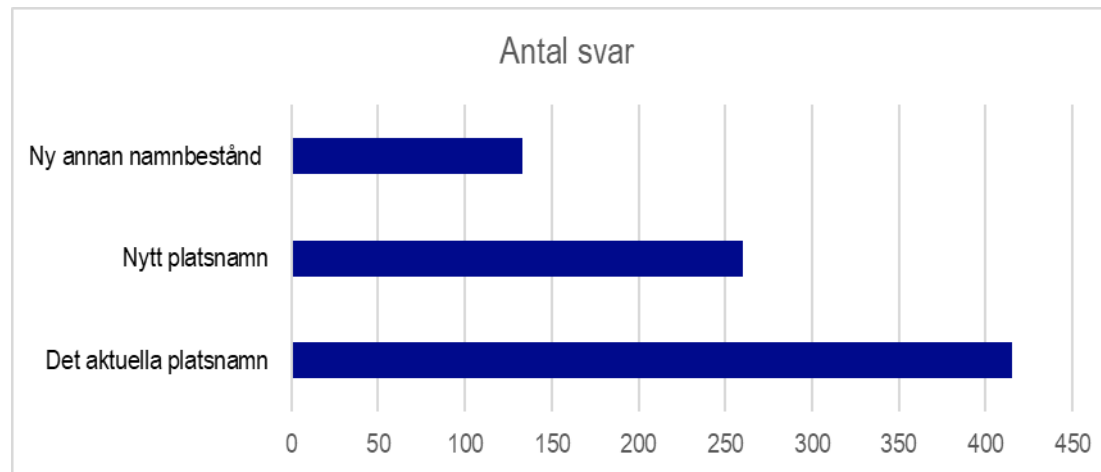
GAMLA OCH NYA NAMN

ALLMÄNT OM NAMNEN

Idag kallas området i regel antingen Wärtsilä eller Wärtsiläområdet.

De populäraste förslagen till områdets nya namn var Konepaja, Wärtsilä, Vanha Wärtsilä och Wärtsilän rantaa.

Det föreslogs att namnen på de nya gatorna, öppna platserna och parkerna ska härledas från motorteknik, järnvägstrafik eller sjöfart. En tematisk helhet som ofta nämndes i svaren var Wärtsiläs historia, som omfattar namn på formgivare, fabriker och produkter.

Observera att det i en del svar föreslogs flera än bara ett namn. I synnerhet i svaren på frågorna om övriga namn på området nämndes dessutom närmast olika teman för namn i stället för entydiga namn.

DET NUVARANDE NAMNET

Vad kallar du det här området?

De namn som de som besvarade enkäten idag brukar använda för området har sammanställts i ett ordmoln. I ordmolnet motsvarar storleken på orden respektive ords frekvens i svaren. Enligt ordmolnet anknyter områdets nuvarande namn oftast till dess läge invid Metviken, i Vöråstan eller på Träskgatan. De vanligaste nuvarande namnen är emellertid *Wärtsilä* och *Wärtsilän alue*. I ordmolnet räknas alla böjningsformer skilt för sig och därför anges Wärtsilä inte med en stor teckenstorlek.

Observera att de olika språkversionerna av ett och samma namn har räknats skilt för sig.

NAMNFÖRSLAG	ANTAL
Wärtsilä	103
Wärtsilän alue	63
Vörkkäri	17
Onkilahti	15
Wärtsilä området	15
Metviken	13
Järvikatu	13
Wärtsilän ranta	10

De vanligaste namnen idag:

DET NYA NAMNET

Har du förslag till platsnamn för området?

Förslagen till områdets nya platsnamn har sammanställts i ett ordmoln. Enligt molnet är de vanligaste förslagen olika varianter av Wärtsilä, Onkilahti (Metviken) och Konepaja (Verkstad).

Observera att de olika språkversionerna av ett och samma namn har räknats skilt för sig.

NAMNFÖRSLAG	ANTAL
Konepaja	23
Wärtsilä	15
Vanha Wärtsilä	12
Wärtsilän ranta	12
Onkilahti	11
Onkilahden ranta	5
Wärtsilä park	5

De vanligaste namnförslagen:

Förslagen till nya namn på området har sammanställts i ett ordmoln. Enligt molnet anknyter de vanligaste förslagen till Wärtsilä, fabrikerna eller lokstallet på området. I stället för exakta namn föreslogs det i ett flertal svar ett tema för namnen.

The word cloud features numerous Finnish place names, with the most prominent ones being:

- wärtsilä** (central, large)
- mukaan** (large, dark blue)
- nimiäwärtsilän** (large, dark blue)
- konepajan** (medium, red)
- veturitallinkatu** (medium, green)
- onkilahdenranta** (medium, orange)
- lyhytkatu** (medium, yellow)
- konopajankatu** (medium, orange)
- området alueelle** (medium, green)
- voimakatu** (medium, green)
- fabriken** (medium, green)
- tehtaanrantakatu** (medium, green)
- rautatiehen** (medium, green)
- kstua** (medium, green)
- vanhat tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium, green)
- wickströmsgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottoreihin** (medium, green)
- paja-aukio** (medium, green)
- anknytning** (medium, green)
- konduktörinkuja** (medium, green)
- lennartinkatu** (medium, green)
- kolvgatan** (medium, green)
- konepajanpolku** (medium, green)
- venttiilikuja** (medium, green)
- laivailuun** (medium, green)
- wörkkerinkuja** (medium, green)
- paikkakunnan junakatu** (medium, green)
- konepajanranta** (medium, green)
- entisajan** (medium, green)
- päminner** (medium, green)
- mekaniikkaan** (medium, green)
- julianinpuisto** (medium, green)
- kopplade** (medium, green)
- turbiinikuja** (medium, green)
- tehdasalueen vanhoista** (medium, green)
- gator** (medium, green)
- basen** (medium, green)
- vanhaa** (medium, green)
- suojelluista** (medium, green)
- merellinen.** (medium, green)
- skapa** (medium, green)
- nimi** (medium, green)
- jari** (medium, green)
- sistan** (medium, green)
- ones** (medium, green)
- vr:n** (medium, green)
- motorer** (medium, green)
- takas** (medium, green)
- historia** (medium, green)
- vara** (medium, green)
- toiminnoista** (medium, green)
- asema** (medium, green)
- pajakatu** (medium, green)
- laivapuistonkatu** (medium, green)
- kampikatu** (medium, green)
- tehdeskatu** (medium, green)
- wärtsiläparken** (medium, green)
- parkgatan** (medium, green)
- byggnaderna** (medium, green)
- verksamhet** (medium, green)
- gatorna** (medium, green)
- skeittikatu** (medium, green)
- tutut** (medium, green)
- vaasa** (medium, green)
- insinöörinkuja** (medium, green)
- nimillä** (medium, green)
- people** (medium, green)
- työtehtävien katu(sii)** (medium, green)
- w20** (medium, green)
- kinnoittaen** (medium, green)
- onnellistenpuisto** (medium, green)
- kaduksi** (medium, green)
- pajamoottori** (medium, green)
- hukkaputki** (medium, green)
- wärtsilänkату/kuja** (medium, green)
- hitsuajankatu/kuja** (medium, green)
- w42-parken** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- moottoritehdas** (medium, green)
- konduktööri** (medium, green)
- lennartinkatu** (medium, green)
- kolvgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- hänvisning** (medium, green)
- moottorin** (medium, green)
- tiillipuisto** (medium, green)
- trieste** (medium, green)
- olevat** (medium, green)
- backmaninkatu** (medium, green)
- moottori** (medium, green)
- nimet** (medium, green)
- nimestöä** (medium, green)
- synteri** (medium, green)
- makasiinin** (medium, green)
- fanny** (medium, green)
- vanhat** (medium, green)
- tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium, green)
- wickströmsgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- hänvisning** (medium, green)
- moottorin** (medium, green)
- tiillipuisto** (medium, green)
- trieste** (medium, green)
- olevat** (medium, green)
- backmaninkatu** (medium, green)
- moottori** (medium, green)
- nimet** (medium, green)
- nimestöä** (medium, green)
- synteri** (medium, green)
- makasiinin** (medium, green)
- fanny** (medium, green)
- vanhat** (medium, green)
- tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium, green)
- wickströmsgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- hänvisning** (medium, green)
- moottorin** (medium, green)
- tiillipuisto** (medium, green)
- trieste** (medium, green)
- olevat** (medium, green)
- backmaninkatu** (medium, green)
- moottori** (medium, green)
- nimet** (medium, green)
- nimestöä** (medium, green)
- synteri** (medium, green)
- makasiinin** (medium, green)
- fanny** (medium, green)
- vanhat** (medium, green)
- tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium, green)
- wickströmsgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- hänvisning** (medium, green)
- moottorin** (medium, green)
- tiillipuisto** (medium, green)
- trieste** (medium, green)
- olevat** (medium, green)
- backmaninkatu** (medium, green)
- moottori** (medium, green)
- nimet** (medium, green)
- nimestöä** (medium, green)
- synteri** (medium, green)
- makasiinin** (medium, green)
- fanny** (medium, green)
- vanhat** (medium, green)
- tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium, green)
- wickströmsgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- hänvisning** (medium, green)
- moottorin** (medium, green)
- tiillipuisto** (medium, green)
- trieste** (medium, green)
- olevat** (medium, green)
- backmaninkatu** (medium, green)
- moottori** (medium, green)
- nimet** (medium, green)
- nimestöä** (medium, green)
- synteri** (medium, green)
- makasiinin** (medium, green)
- fanny** (medium, green)
- vanhat** (medium, green)
- tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium, green)
- wickströmsgatan** (medium, green)
- konepajaterminologiasta** (medium, green)
- rautatiepuisto** (medium, green)
- example** (medium, green)
- laivanmoottori** (medium, green)
- hänvisning** (medium, green)
- moottorin** (medium, green)
- tiillipuisto** (medium, green)
- trieste** (medium, green)
- olevat** (medium, green)
- backmaninkatu** (medium, green)
- moottori** (medium, green)
- nimet** (medium, green)
- nimestöä** (medium, green)
- synteri** (medium, green)
- makasiinin** (medium, green)
- fanny** (medium, green)
- vanhat** (medium, green)
- tehdas** (medium, green)
- mäntäkatu** (medium, green)
- famous** (medium, green)
- sanoisin** (medium

De vanligaste namnförslagen:

17 AK 1125 VÖRÅSTANS VERKSTADSOMRÅDE

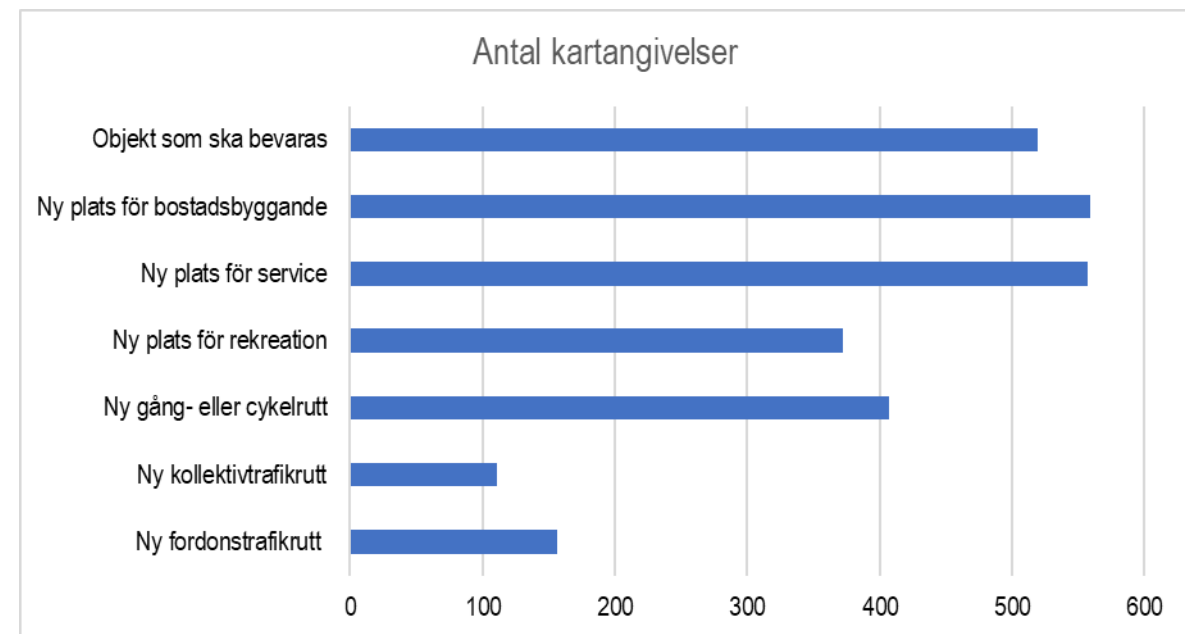
**Objekt som de som besvarade
enkäten har märkt ut på kartan**

ALLMÄNT OM KARTSVAREN

Antalet kartangivelser som hänförde sig till olika frågor var totalt över 2 600. Kartangivelserna fördelades relativt jämnt mellan frågorna, med undantag för nya rutter för kollektivtrafiken och med egen bil. Det var möjligt att komplettera kartangivelserna med öppna svar.

De som besvarade enkäten önskade att flera fabriksbyggnader ska bevaras på området och att de ska utnyttjas både som bostäder och som servicelokaler. Inställningen till huruvida det ska byggas bostäder på området var motstridig. Det önskas att området utvecklas till ett mångsidigt kulturcentrum. Stadsnaturen upplevs vara viktig på många plan tack vare dess nyttoeffekter. Trafiknätet på området ska enligt svaren utvecklas med betoning på cykling och gång.

Kartangivelser per fråga:

OBJEKT SOM SKA BEVARAS

Objekt som jag önskar att skulle bevaras

På kartan märktes ut totalt 519 objekt.

De flesta objekt som man önskade att ska bevaras var byggnader. De beskrevs som egenartade och dessutom är det enligt svaren just byggnaderna som ger området dess särprägel och skiljer det från andra områden. Det önskades att byggnaderna ska utnyttjas för olika ändamål som en del av den kommande användningen av området.

Hurudant objekt är det fråga om?

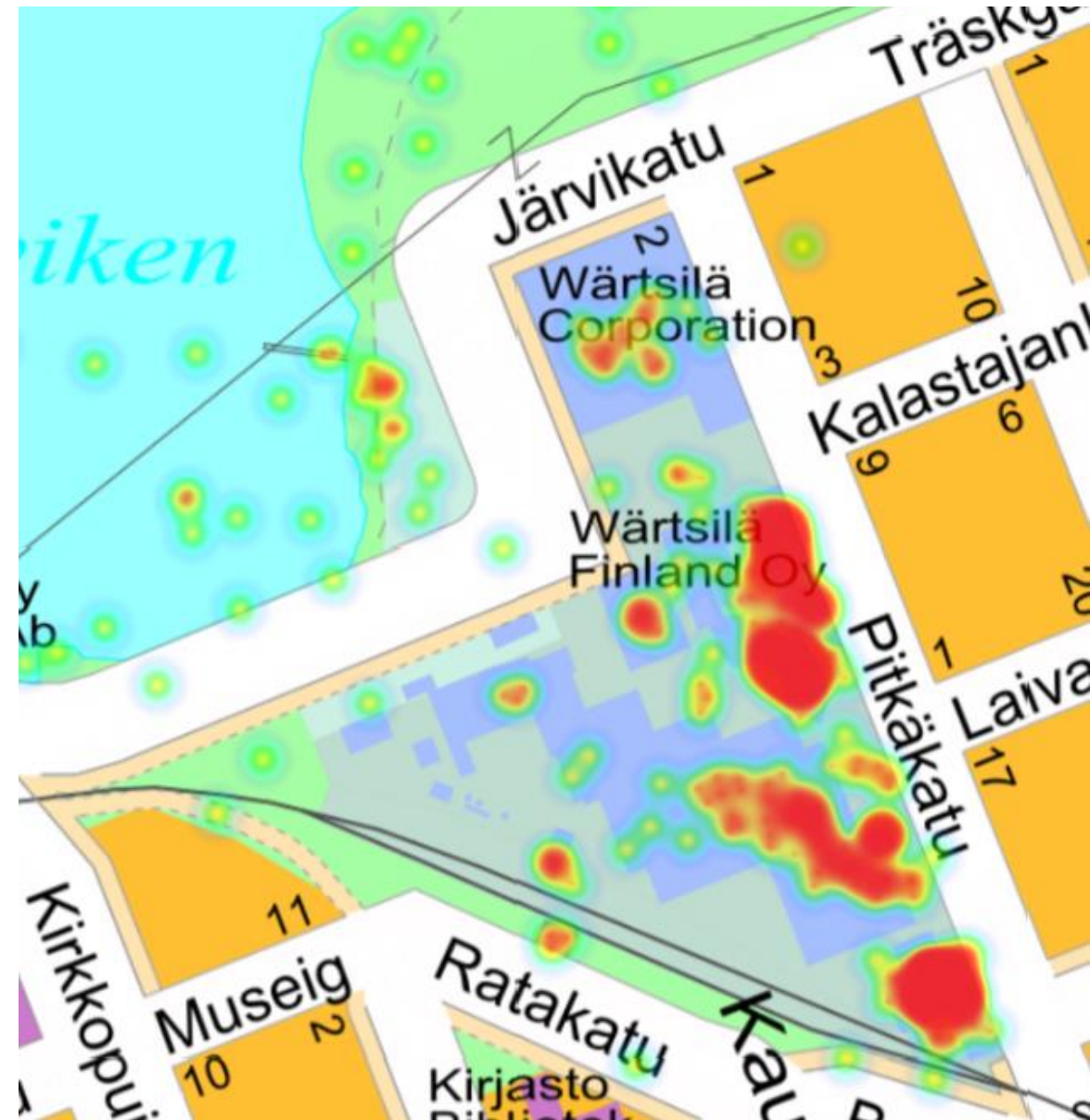
Byggnad: 231 / 357* kartangivelser

Kulturhistoriskt objekt: 48 / 171* kartangivelser

Landskap/utsikt: 21 / 50* kartangivelser

Naturobjekt: 8 / 30* kartangivelser

*Obs! Den första siffran står för de svar där det endast hade valts ett alternativ. Den andra siffran står för de svar där det hade valts flera alternativ för en och samma punkt på kartan i extrafönstret, till exempel både en byggnad och ett naturobjekt. Därför finns det flera enskilda svar än det finns kartangivelser totalt.

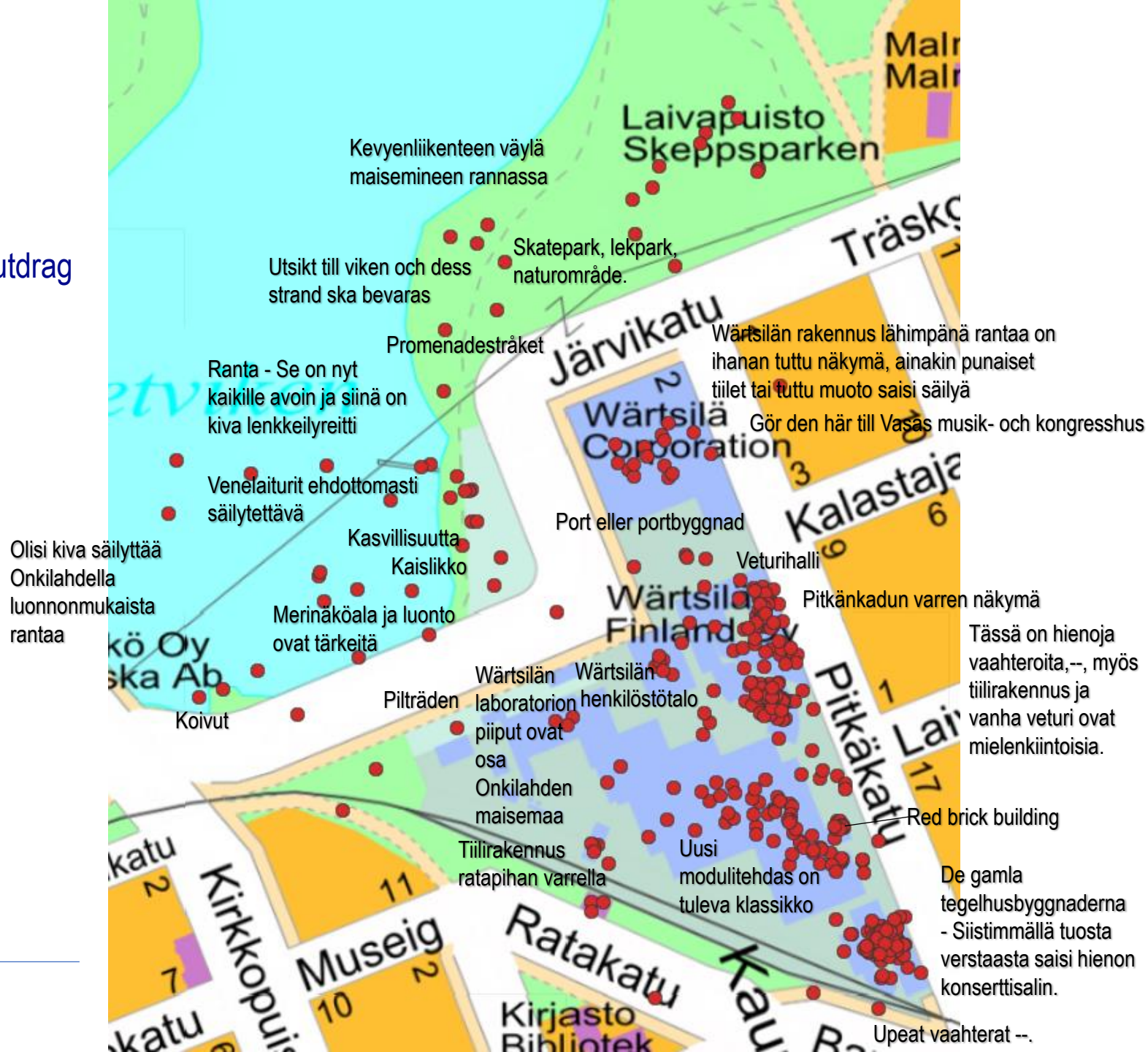
OBJEKT SOM SKA BEVARAS

På kartan bredvid anges en del av de textsvar som ansluter sig till kartangivelserna. Nedan finns några utdrag av allmän karaktär ur svaren.

"Jag tycker att hela gamla industrimiljön ska bevaras. Om det byggs något nytt på tomten, borde det göras i samma stil med de gamla skyddade byggnaderna. Rödtegel, industriell stil. På Finlaysonområdet i Tammerfors har man lyckats kamouflera de nya våningshusen så att de passar ihop med det gamla byggnadsbeståndet --."

"Om passagen från Fiskaregatan till Träskgatan öppnas som gågata, så tycker jag att 'nedförsbacken' från Fiskaregatan borde beläggas med kullersten. Så som det en gång i tiden var."

"--. Även hela friluftsleden runt Metviken kunde förbättras vid fabriksområdet och likaså gångleden genom fabriksområdet."

BYGGNAD SOM SKA BEVARAS

De som besvarade enkäten önskade att i synnerhet följande byggnader ska bevaras: 1-fabriken, Lokstallet, Smedjan och Vevstaksfabriken.

SAGT OM DE BYGGNADER SOM SKA BEVARAS:

"En gammal industrihall som i framtiden eventuellt kunde användas exempelvis som en evenemangs-/konserterlokal."

"Ett fint gammalt lokstall som fortfarande är i bra skick. En plats med många möjligheter."

"En gammal tegelbyggnad. Dessa tycker jag är underbara och alla byggnader i denna stil borde absolut bevaras."

"Gamla tegelbyggnader, men endast om de är i bra skick och kan användas för något rationellt ändamål."

"Fint tegelhus med fina träd på gatusidan."

"Loflägenheter i de gamla fabriksbyggnaderna."

"--. De nyare hallarna m.m. kunde rivas och ersättas med något annat, men gamla byggnader får gärna sparas."

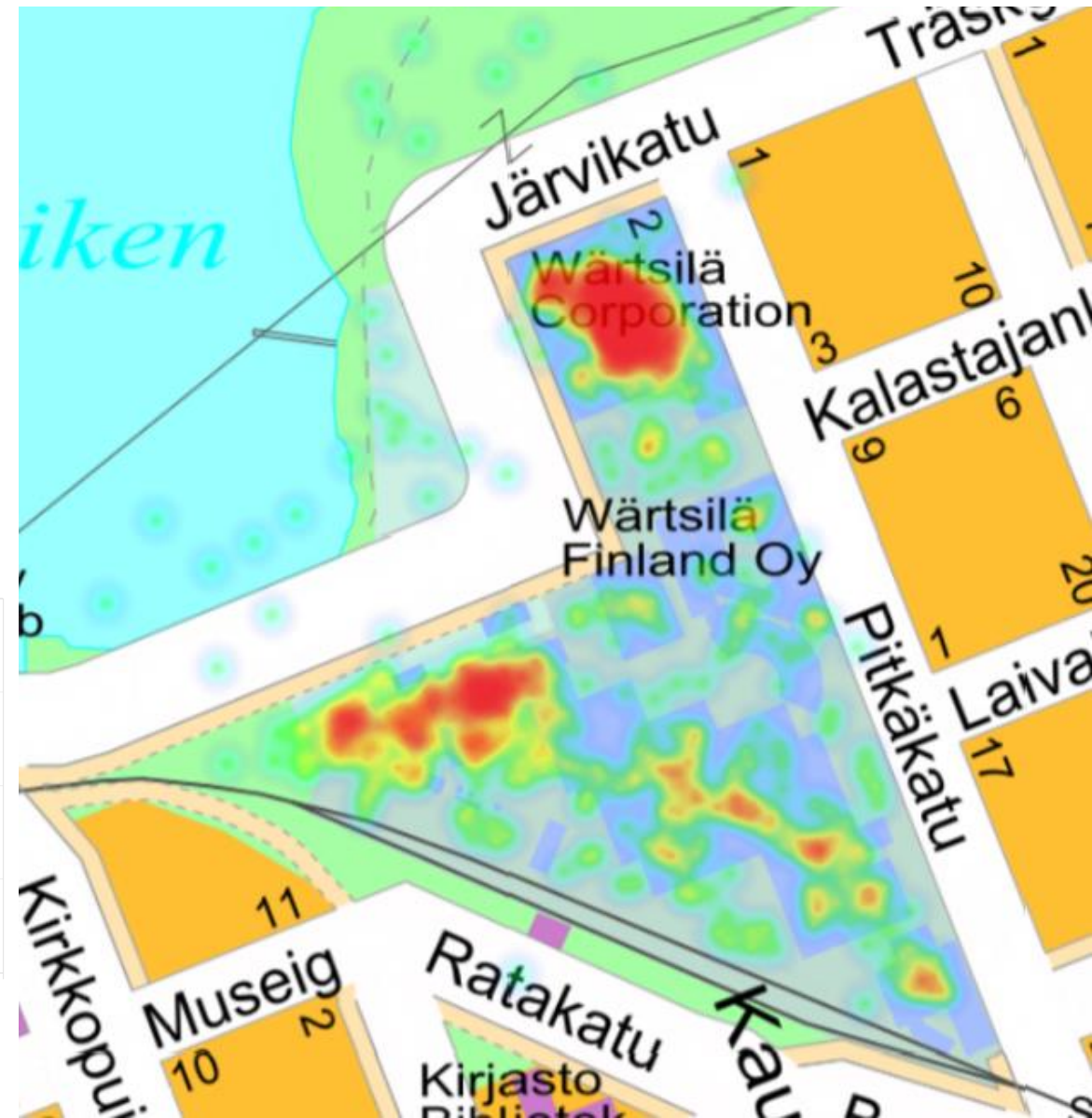
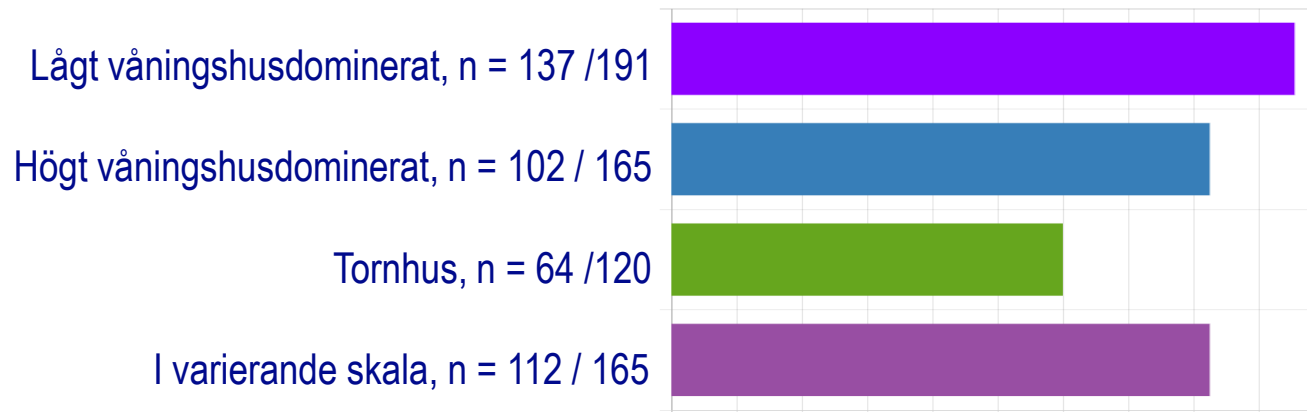
"Port eller portbyggnad."

Sammanställningskarta över de byggnader som ska bevaras

NY PLATS FÖR BOSTADSBYGGANDE

Av de olika frågorna var den om platser för nytt bostadsbyggande den som besvarades mest. Det märktes ut totalt 559 platser på kartan. Svaren fördelades relativt jämnt mellan olika byggnadssätt, men i de flesta svaren önskades lågt våningshusdominerat byggande.

NY PLATS FÖR BOSTADSBYGGGANDE

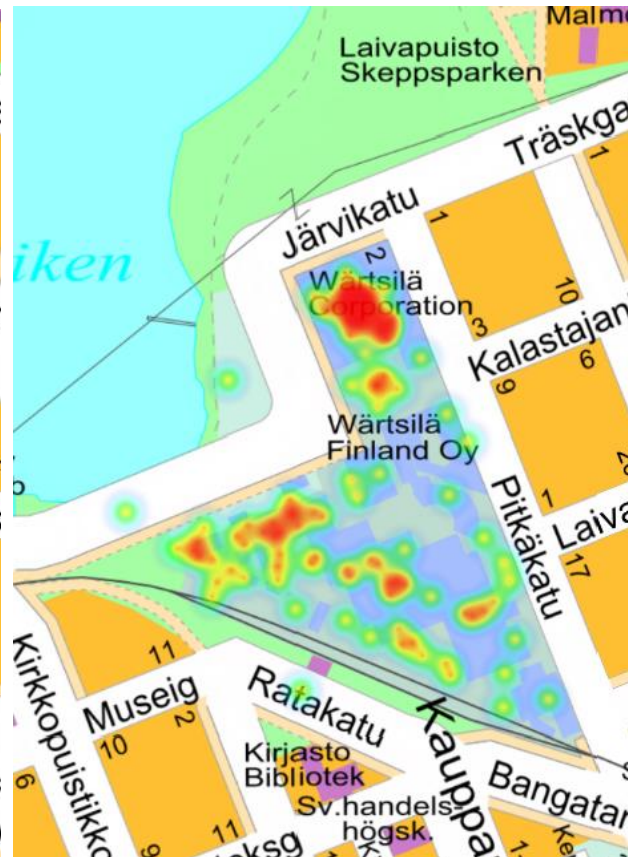
Personer i åldern 31–45 år
önskade i synnerhet tornhus. *

Tornhus

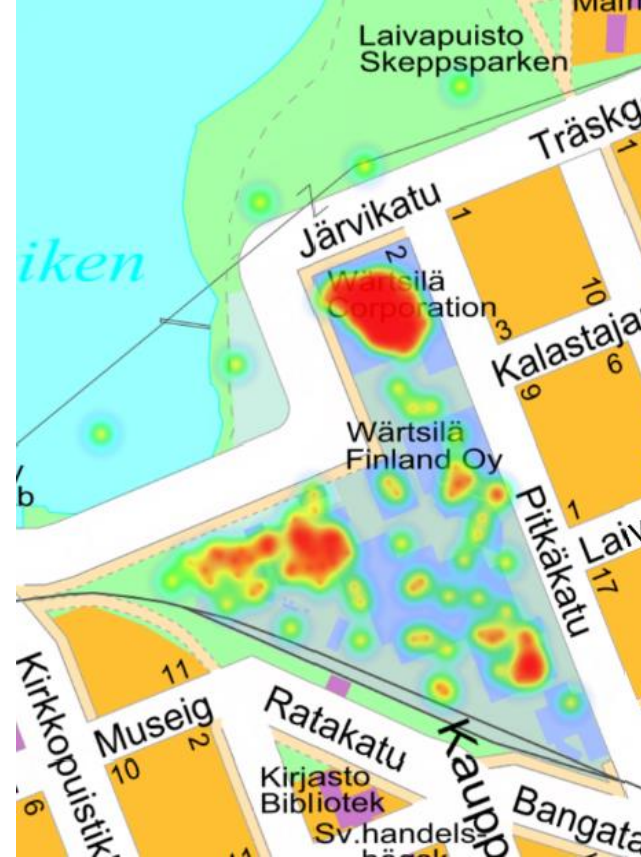
Personer i åldern 18–30 år önskade i
synnerhet högt våningshusdominerat
byggande. *

Högt våningshusdominerat

Personer i åldern 18–30 år önskade i
synnerhet lågt våningshusdominerat
byggande. *

Lågt våningshusdominerat

Personer i åldern 46–60 år önskade i
synnerhet byggande i varierande
skala. *

I varierande skala

SAGT OM BOSTADSBYGGGANDE

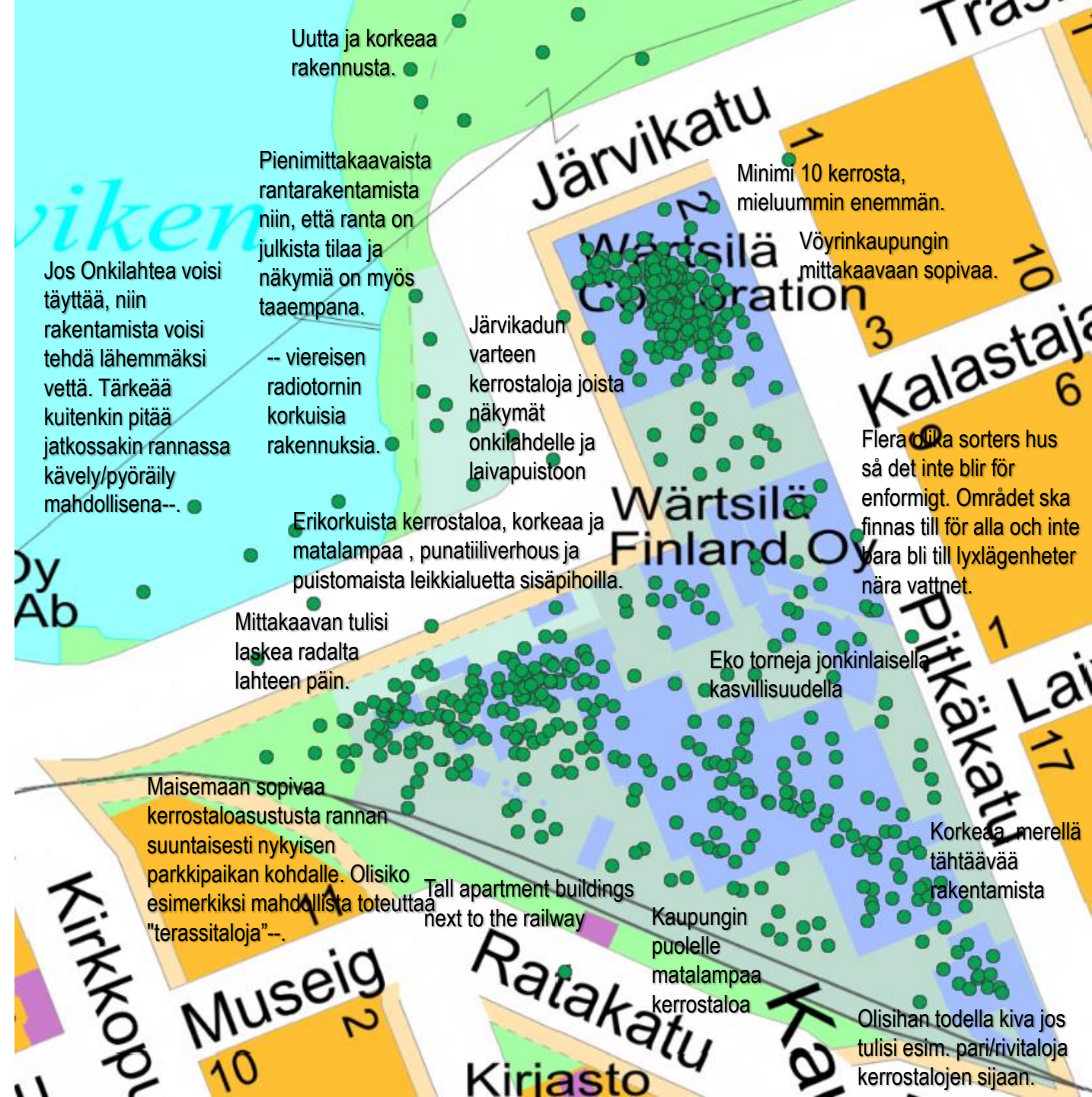
På kartan bredvid anges en del av de textsvar som ansluter sig till kartangivelserna. Olika personers motstridiga tankar när det gäller byggande av bostäder på området framgår bra av svaren.

"Jag tycker att det är motiverat med högt och tätt byggande så här nära centrum och även i övrigt på en centralt belägen plats. På så sätt finns det tillräckligt med kunder för servicen och så många som möjligt kan bo centralt.. Lite högre och lite lägre hus kunde gärna byggas huller om buller."

"Inga nya bostadshus hit, de kan gott byggas annanstans. Satsa på kultur hit istället då det är ett fenomenalt läge och skulle vara väldigt unikt och som gör att Vasa skulle bli en attraktiv kulturplats."

"Det skulle vara fint om det på en så här värdefull plats byggdes något innovativt och annorlunda i stället för 'standardvåningshus'. Något arkitektoniskt 'danskt' --."

"De befintliga byggnaderna borde utnyttjas i så hög grad som möjligt."

SAGT OM BOSTADSBYGGANDE

De som besvarade enkäten märkte ut lämpliga platser för bostadsbyggande relativt jämnt över hela området. Flest objekt märktes ut vid den nuvarande parkeringsplatsen och 2-fabriken längs Träskgatan.

Det gavs totalt 90 öppna svar, där de som svarade enkäten närmare berättade om sina önskemål för bostadsbyggande. Önskemålen i svaren var delvis motstridiga vad gäller byggnadernas stil, höjd och placering. I svaren lyftes fram följande fyra teman:

Lågt, i samma skala som i Vöråstan och Umeå

"Helst något lågt så att den parkliknande karaktären bevaras. Byggnadsbeståndet i Vöråstan är idag lågt och trähusdominerat, så inga höga tornhus --." "Låga våningshus i stil med Umeå."

Högt byggande med havsutsikt

"Högt byggande med en utsikt över havet." "En byggnadshöjd som blir lägre från centrum mot Metviken."

Varierande skala och byggnadssätt

"Ett slutet kvarter, tegel/jämna stenar som går ihop med lokstallet. Sadeltak på samma sätt som på lokstallet, men även högt tornliknande byggande kan godkännas. Till exempel i likhet med hotell Torni i Tammerfors som står i en liknande miljö."

Loftlägenheter i befintliga och nya byggnader

"Bostadsbyggnader med loftlägenheter som en förlängning på den gamla fabriksbyggnaden och i samma stil."

BYGGNADER SOM SKA BEVARAS OCH NYA PLATSER FÖR BOSTADSBYGGGANDE

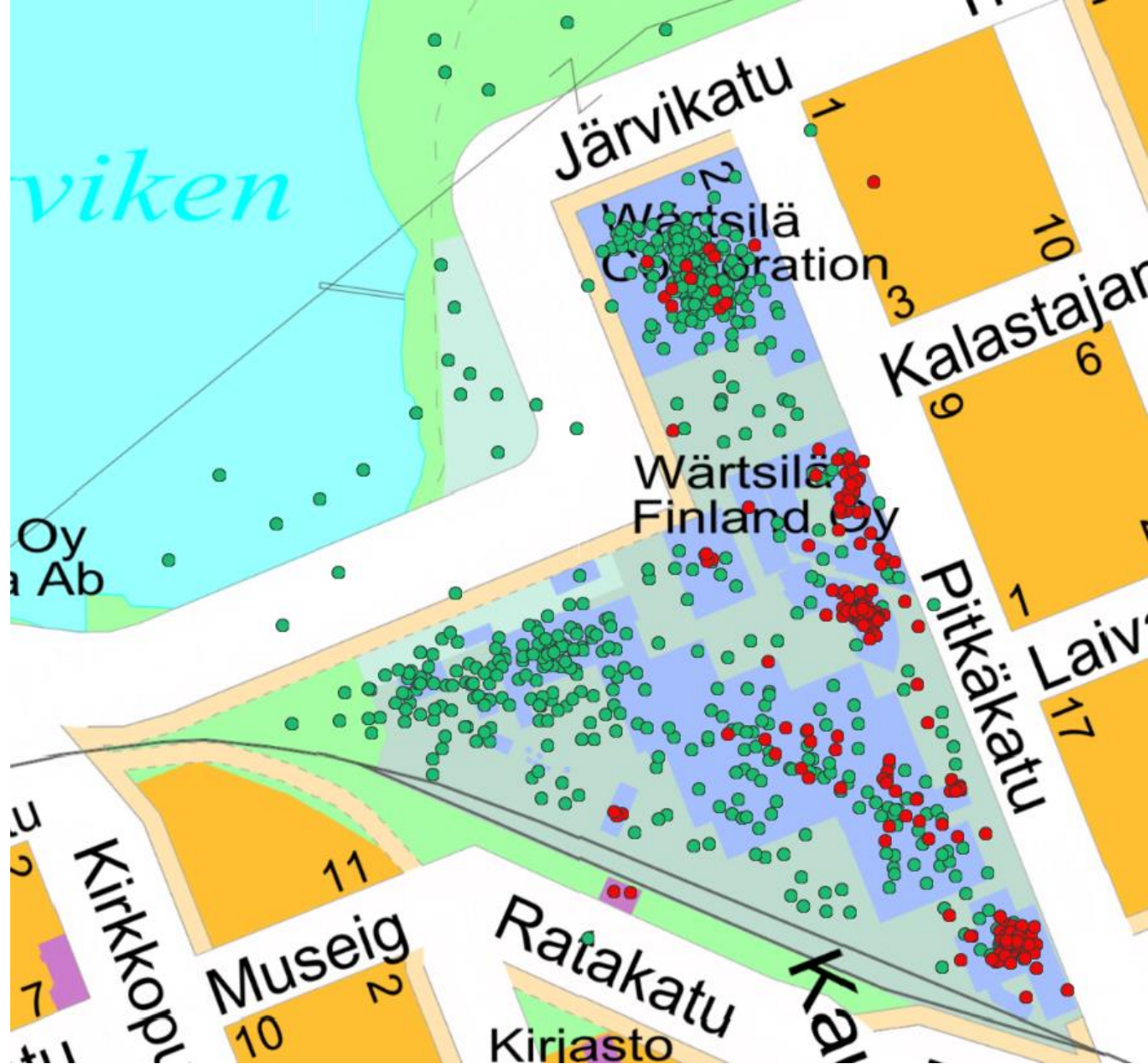
Med rött de byggnader som ska bevaras (n = 231*)

Nytt bostadsbyggande med grönt (n = 559)

Det har märkts ut platser för bostadsbyggande och byggnader som ska bevaras på relativt olika ställen på kartan. Det visar att folk vill bevara vissa byggnader (t.ex. lokstallet) och placera nya byggnader någon annanstans (t.ex. på parkeringsplatserna vid Träskgatan), antingen på sådana platser som idag är obebyggda eller där det idag står byggnader som inte upplevs vara värda att bevaras.

Observera att det var många som önskade lägenheter i de nuvarande byggnaderna.

*Obs! Siffran står för de svar där man endast hade valt ett alternativ eller en byggnad som ska bevaras.

NY PLATS FÖR SERVICE

På kartan märktes ut totalt 557 objekt.

Kafé- eller restaurangtjänster: 68 / 267* kartangivelser

Livsmedelsaffär: 44 / 154* kartangivelser

Specialaffär: 6 / 92* kartangivelser

Kulturtjänster: 21 / 201* kartangivelser

Underhållnings- och evenemangsplatser: 37 / 226* kartangivelser

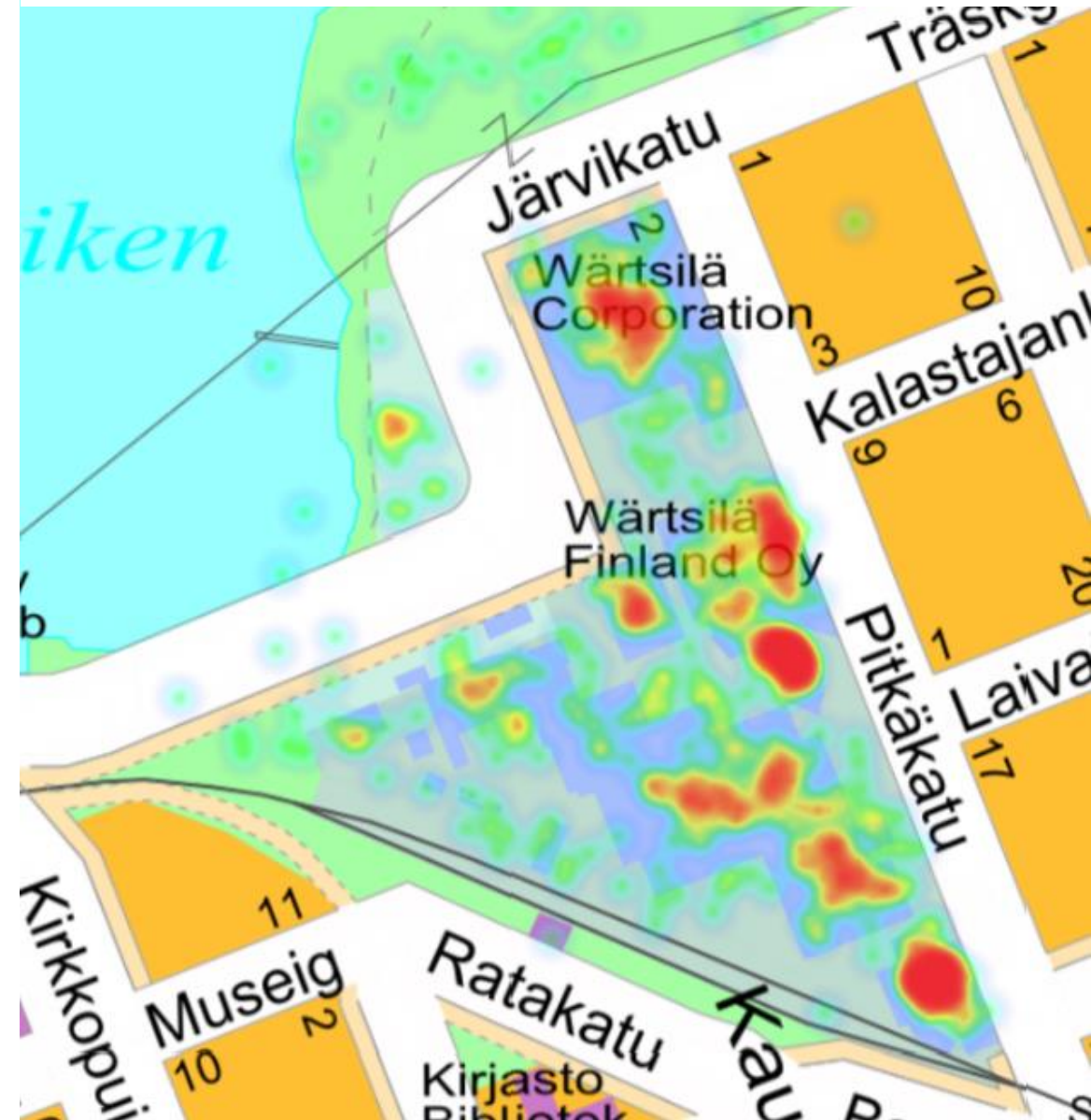
Idrotts- eller rekreationsservice: 26 / 133* kartangivelser

Arbetslokaler: 28 / 118* kartangivelser

Daghem eller annan service för barnfamiljer: 13 / 56* kartangivelser

Service för seniorer: 3 / 46* kartangivelser

* Obs! Den första siffran står för de svar där det endast hade valts ett alternativ. Den andra siffran står för de svar där det hade valts flera alternativ för en och samma punkt på kartan i extrafönstret, till exempel både en byggnad och ett naturobjekt. Därför finns det flera enskilda svar än det finns kartangivelser totalt.

SAGT OM SERVICEN

Det gavs totalt 157 öppna svar om servicen. I de öppna svaren kunde de som besvarade enkäten närmare berätta om sina idéer vad gäller service. I svaren lyftes fram följande sex teman:

DE MEST ÖNSKADE TJÄNSTERNA PER ÅLDERSGRUPP:

Under 18 år

- Kafé- eller restaurangtjänster

18-30, 31-45 och 46-60 år

- Kafé- eller restaurangtjänster
- Underhållnings- och evenemangsplatser

61-75 år

- Kulturtjänster
- Kafé- eller restaurangtjänster
- Service för seniorer

Kafé- och restaurangtjänster vid stranden

"Restaurang vid stranden."

En liten livsmedelsaffär med långa öppettider

"I synnerhet önskar jag att det fanns en livsmedelsaffär här."

Vetenskapspark

"Ett vetenskapsmuseum i stil med Heureka, där man till exempel kunde studera hur en motor fungerar. Detta skulle ha en koppling till bland annat Wärtsiläbakgrunden. Också varierande utställningar med olika teman: rymd, natur/djur. Det saknas ett sådant i Vasa. --"

Kulturcentrum (konsertsal, evenemanglokaler)

"Det har blivit något av en tradition ute i världen att omvandla gamla lokstallar till kulturcentrum." "VR:s gamla hall/Wärtsiläs verkstad är förmodligen den perfekta platsen för en konsert- och evenemangsal --."

Mångsidiga arbets- och kontorslokaler

"Arbetsrum för konstnärer och musiker." - "Den vackra vita fabriksbyggnaden kunde vara helt perfekt som kontorshotell."

Utrymmen för inomhusidrott

"En del av de moderna hallarna kunde eventuellt omvandlas till spelhallar, exempelvis för innebandy/tennis/padel/basket/volleyboll. De skulle vara tillräckligt höga för ändamålet --."

NY PLATS FÖR REKREATION

Det märktes ut totalt 372 objekt på kartan.

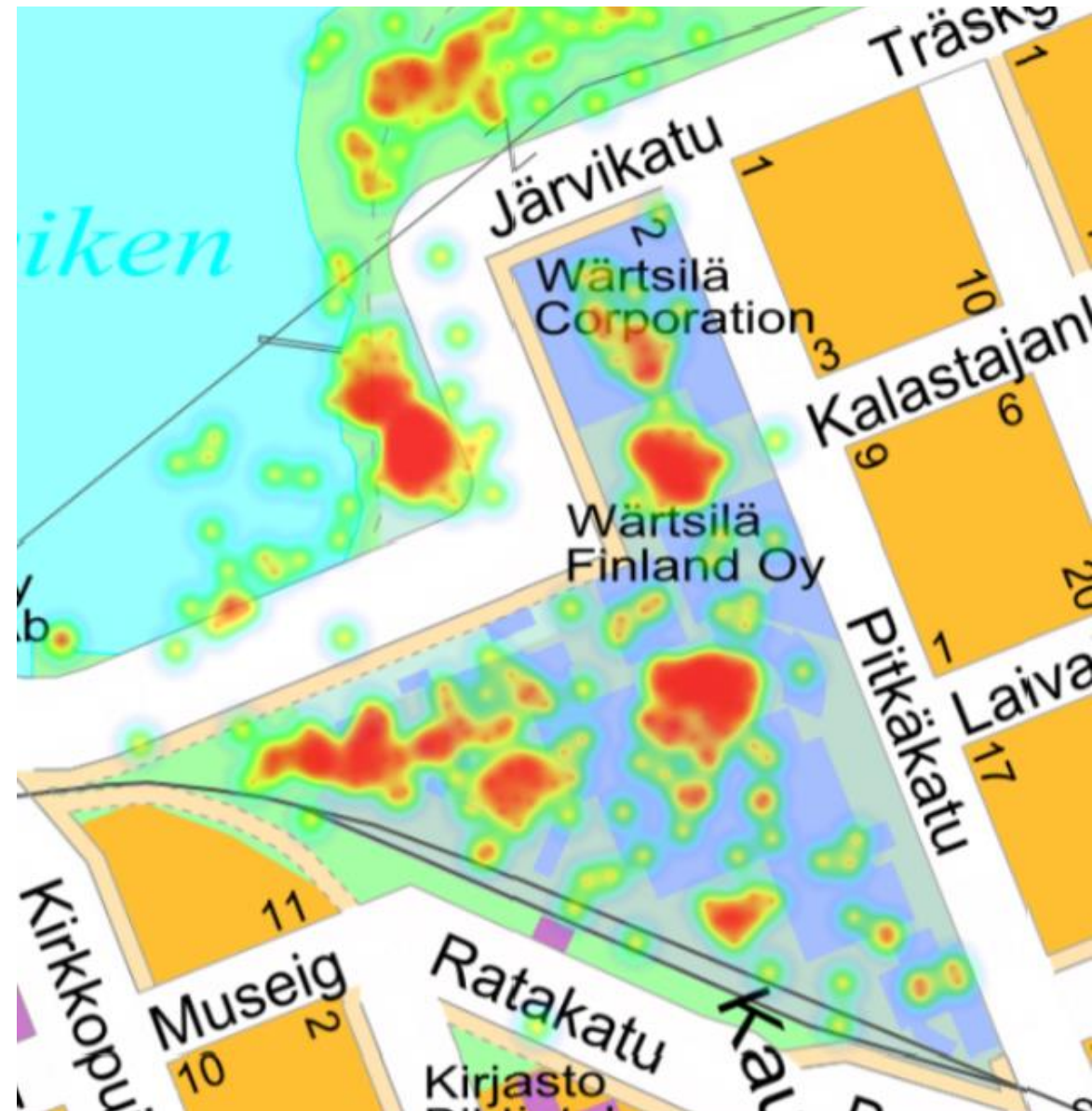
Anlagd och skött park: 104 / 184* kartangivelser

Anlagd, urban öppen plats/torg: 47 / 100* kartangivelser

Plats för motion: 24 / 86* kartangivelser

Lekpark: 6 / 52* kartangivelser

Plats för stadsodling: 29 / 61* kartangivelser

* Obs! Den första siffran står för de svar där det endast hade valts ett alternativ. Den andra siffran står för de svar där det hade valts flera alternativ för en och samma punkt på kartan i extrafönstret, till exempel både en byggnad och ett naturobjekt. Därför finns det flera enskilda svar än det finns kartangivelser totalt.

SAGT OM REKREATIONSPLATSER

Det gavs totalt 101 öppna svar, där de som besvarade enkäten närmare kunde berätta om sina idéer i fråga om platser för rekreation. I svaren lyftes fram följande sju teman:

Växtlighet som skydd mot trafikolägenheter

"Bostadsområdet kunde skyddas mot trafikbuller och föroreningar med ett tätbevuxet grönområde."

Mer stadsnatur

"Det behöver inte nödvändigtvis anläggas någon egen park för området, men det skulle vara viktigt att området blir lummigt."

Platser för stadsodling

"-- Även en plats för stadsodling låter bra, de som bor i centrum har tidigare inte haft någon lämplig plats för det."

Gångator

"I mitten av området ett område med byggd kulturmiljö endast för fotgängare (öppna platser, gränder, gångar m.m.)"

Öppna platser med caféer

"En trivsamt öppen plats med ett café eller dylikt skulle var perfekt på något lämpligt ställe på fabriksområdet."

Utrymmen för inomhusidrott

"Motionsutrymmen i fabriksbyggnaderna" - "Olika utrymmen för inomhusidrott skulle lämpa sig bra i fabrikshallarna."

Förlängning av strandstråket runt hela viken

"Förlängning av strandstråket, i välskött skick – en friluftsled runt hela Metviken utan att man behöver gå över vägen."

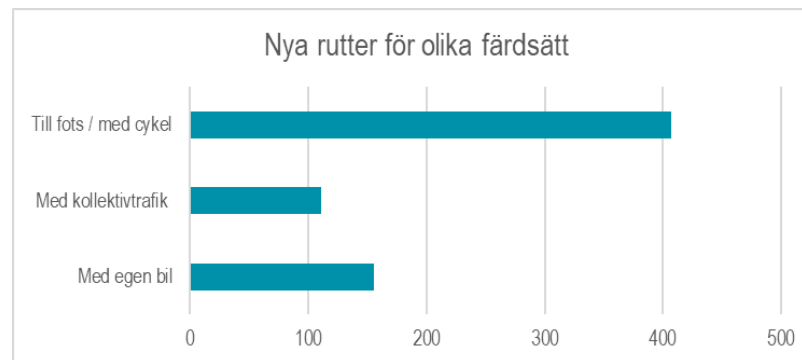
RUTTER I FRAMTIDEN

Flest nya rutter för alla tre färdssätt önskades av dem som använder rekreativsområdet i närheten eller som använder området för genomfart.

Män och kvinnor märkte ut ungefär lika många gång- och cykelvägar, men män märkte ut flera kollektivtrafikrutter och klart flera nya rutter för privatbilar.

I relation till totalantalet svar i respektive åldersgrupp var det åldersgruppen 18–30 år som märkte ut flest nya rutter för alla färdssätt.

Det önskades flera nya rutter genom fabriksområdet som idag är stängt för genomfart. Vad gäller gång- och cykeltrafik framhövs i synnerhet en direkt förbindelse från Fiskaregatan till Träskgatan och från Skeppsgatan till Träskgatan i kartangivelserna. För kollektivtrafik och privatbilism var den oftast föreslagna nya rutten en direkt förbindelse från Fiskaregatan till Träskgatan.

RUTTER I FRAMTIDEN

V A S A .
V A S A .

Till fots eller med cykel, 407
kartangivelser

Med kollektivtrafik, 111
kartangivelser

Med egen bil, 156
kartangivelser

SAGT OM UTVCKLING AV OMRÅDET

Gemensamma hyreslokaler för olika ändamål

"Arbetsrum som hyrs ut och lokaler som hyrs ut för olika kulturändamål (en skriande brist på träningslokaler för band, konstnärsateljéer m.m.)"

Plats för musikevenemang och konserter

"Vasa behöver en lokal för musikevenemang --." "Det behövs absolut lokaler för musikevenemang i staden --." "En ny plats för ett konserthus i stället för Wasastadion."

Utrymmen för inomhusidrott

"Det skulle vara häftigt att få idrottsutrymmen för lokala idrottsföreningar här." "Där finns färdiga hallar som kunde omvandlas till en stor bollhall som saknas i Vasa."

Utrymme för stadsgrönka

"Tillräckligt med utrymme även för grönska, träd och gräsmattor på området." "Bevara naturen så långt det går."

Mångsidigt med olika användningsändamål

"Bara området till största delen används för något annat än för boende --."

Mångsidig användning av de befintliga byggnaderna

"Förhoppningsvis kan industrilokalerna på området omvandlas till loftboende (och till företagslokaler). Spara så många gamla byggnader det går men bygg nytt inne i dem."

Planering av området med gång- och cykeltrafik i fokus, även möjligheten till ett duo-spår bör beaktas

"-- Trafikplaneringen borde ske med kollektivtrafik, gång och cykling i fokus." "-- Eventuell användning av ett framtida spår för exempelvis en spårbuss bör beaktas."

Funktioner på stränderna

"Som en som flyttat till Vasa för 20 år sedan har jag upplevt att beslutsfattarna här inte förstår vilken enorm betydelse havet har för staden. Servicen har blivit bättre och Skeppsparken är jättefin! Mer service i närheten av stranden --."

MODELLER FÖR UTVECKLING AV OMRÅDET

De som besvarade enkäten tog upp flera redan genomförda exempel på gamla fabriksområden eller -byggnader som har byggts om för nya användningsändamål. Många av de objekt som nämndes i svaren används idag för kultur, exempelvis som biografier, lokaler för musikevenemang eller konstgallerier.

I svaren nämndes följande referensobjekt i Finland: Teurastamo, Konepaja och Kabelfabriken i Helsingfors, Logomo i Åbo, Tullikamarin Pakkahuone, Finlaysonområdet och Vapriikki i Tammerfors, Rytmikorjaamo i Seinäjoki, Fiskars bruk, Verkatehdas i Tavastehus, Borgå Konsthall och Korundi i Rovaniemi. Av utländska objekt nämndes som exempel Telliskivi i Tallinn.

Som exempel på en bra idrottshall nämndes Urheahallen i Helsingfors.

Det viktigaste är att området på havsstranden utvecklas som en för alla stadsbor öppen plats, såsom en som besvarade enkäten konstaterar om området som hen kallar Fabriksstranden: *"Fabriksstranden ska bli en plats för alla!"*

SAMMANFATTNING

Enkäten marknadsfördes av såväl staden och medier som av privatpersoner i olika kanaler. Dem nådde ut till ett väldigt bra antal personer med tanke på stadens invånarantal.

De som besvarade enkäten gav många öppna svar och märkte ut i genomsnitt 3–4 objekt på kartan per person.

Vissa teman var återkommande i svaren oavsett fråga. Sådana var bland annat behovet av föreställningslokaler för kulturen och utrymmen för inomhusidrott samt betydelsen av stadsgrönska.

Flest motstridiga svar gavs på de frågor som gällde bostadsbyggande. I regel var det huruvida det ska byggas bostadsbyggnader på området något som delade folk. Även åsikterna om hur massivt byggandet ska vara, vilka typer av hus som ska byggas och hur höga de ska vara var motstridiga. Å andra sidan märktes de flesta objekten på kartan som svar på frågan *var på området nya bostadsbyggnader kunde byggas*, vilket visar att temat upplevdes som intressant.

I fråga om trafikarrangemang önskades det att man ska fästa särskild uppmärksamhet vid planeringen av gång- och cykeltrafik och det upplevdes att nya rutter behövs för i synnerhet fotgängare och cyklister. Många som besvarade enkäten upplevde att störningarna från biltrafiken är så problematiska att de önskade att byggnader ska uppföras längs livligt trafikerade gator och järnvägsspåret där de bildar något av en bullervall. Även helt bilfria områden önskades.